

Materiale til
BØNNEUKEN
FOR KRISTEN ENHET
og for resten av året

Jesus sier til henne:
”La meg få drikke.”
(Joh 4,7)

Lagt til rette og publisert i fellesskap av
Det pavelige råd til fremme av kristen enhet
og
Kommissjonen for tro og ordning i Kirkenes verdensråd

Oversatt til norsk av Anfinn Andreas Kolberg

Kommisjonen for Tro og Ordning
Kirkenes Verdensråd

Faith and Order, World Council of Churches
P.O.Box 2100
CH – 1211 Geneva 2
Switzerland
infowcc@wcc-coe.org
www.oikoumene.org

Det pavelige råd
for fremme av kristen enhet

Pontifical Council for
Promoting Christian Unity
VA – 00120 Cité du Vatican
office@christianunity.va
www.vatican.va

Innhold

Til dere som organiserer Bønneuken for kristen enhet	4
Bibelteksten	
<i>bokmål</i>	5
<i>nynorsk</i>	6
Presentasjon av tema for Bønneuken 2015	7
Om forberedelsen av materialet for Bønneuken 2015	10
Om gudstjenesten (<i>bokmål</i>)	12
Ordning for økumenisk gudstjeneste (<i>bokmål</i>)	13
Om gudstenesta (<i>nynorsk</i>)	21
Ordning for økumenisk gudsteneste (<i>nynorsk</i>)	22
Bibelstudium og bønner for ”de åtte dagene”	30
Den økumeniske situasjonen i Brasil	38
Tema for Bønneuken 1968-2015	41
Nøkkelbegivenheter i Bønneukens historie	43

Hele materialet til Bønneuken dette året er oversatt til bokmål.

Ordninga for den økumeniske gudstenesta er og omsett til nynorsk.

*Bibeltekstene er hentet fra Det norske bibelselskaps oversettelse av 2011
Sangtekster og melodier er kun for ikke-kommersiell bruk.*

Til dere som organiserer Bønneuken for kristen enhet.

Arbeid for enhet gjennom hele året

Bønneuken for kristen enhet har på den nordlige halvkule etter tradisjonen blitt holdt 18.-25. januar. Disse dagene ble i 1908 foreslått av Paul Wattson fordi de ligger i tiden mellom festene for apostlene Peter og Paulus. Disse dagene får dermed en symbolsk betydning. Men på den sørlige halvkule er januar feriemåned, og kirkene der finner derfor andre tider til Bønneuken, for eksempel omkring pinse slik det ble foreslått av Tro og kirkeordningsbevegelsen i 1926. Pinse er jo også en symbolmettet tid for kristen enhet.

Men arbeidet for kristen enhet må ikke være avgrenset til en uke hvert år. Vi oppfordrer dere derfor til ikke bare å være fleksible med hensyn til dato, men også til å se det materialet vi presenterer her som en utfordring til å markere fellesskapet mellom kirkene og til gjennom hele året å be sammen om full enhet etter Kristi vilje.

Tilpassing av teksten

Dette materialet legger vi fram i full forståelse for at dere, når det er mulig, kan tilpasse det til bruk på lokalt nivå. Da kan det tas hensyn både til lokale tradisjoner for gudstjeneste og liturgisk praksis og til hele den sosiale og kulturelle sammenhengen dere står i. Normalt bør en slik lokal tilpassing skje i en økumenisk ramme. Noen steder finnes det alt økumeniske strukturer som naturlig tar ansvar for å legge materialet til rette. Andre steder håper vi at behovet for tilpassing kan skape grobunn for å lage slike strukturer.

Bruk av materialet for Bønneuken

- Kirker og forsamlinger som sammen markerer Bønneuken gjennom en enkelt felles gudstjeneste, kan bruke *Ordningen for økumenisk gudstjeneste* i materialet.
- Kirker og forsamlinger kan gjerne innarbeide materialet fra Bønneuken i sine egne gudstjenester. Bønner fra den økumeniske gudstjenesten, fra "de åtte dagene" eller fra utvalget av tilleggsressurser kan brukes slik det passer i egne sammenhenger.
- Forsamlinger som markerer Bønneuken med gudstjenester hver dag gjennom hele uken, kan bruke materialet fra "de åtte dagene" til disse gudstjenestene.
- De som vil lage et bibelstudium over temaet for Bønneuken, kan bruke bibeltekstene og kommentarene fra "de åtte dagene" som utgangspunkt. Samtalene kan naturlig kunne ut i bønn.
- De som ønsker å be alene, kan finne hjelp i materialet til å konkretisere bønnen. Det kan gi trygghet å be sammen med kristne fra hele verden om at enheten i Kristi kirke må bli synlig.

Johannes 4,1-42

BM

Jesus fikk nå vite hva fariseerne hadde hørt: at han vant flere disipler og døpte flere enn Johannes. Riktignok var det ikke Jesus selv som døpte, men disiplene hans. Da forlot han Judea og dro igjen til Galilea. Han måtte reise gjennom Samaria, og der kom han til en by som het Sykar, like ved det jordstykket Jakob ga sin sønn Josef. Der var Jakobsilden. Jesus var sliten etter vandringen, og han satte seg ned ved kilden. Det var omkring den sjette time.

Da kommer en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus sier til henne: «La meg få drikke.» Disiplene hans var nå gått inn i byen for å kjøpe mat. Hun sier: «Hvordan kan du som er jøde, be meg, en samaritansk kvinne, om å få drikke?» For jødene omgås ikke samaritanene. Jesus svarte: «Om du hadde kjent Guds gave og visst hvem det er som ber deg om drikke, da hadde du bedt ham, og han hadde gitt deg levende vann.» «Herre», sa kvinnen, «du har ikke noe å dra opp vann med, og brønnen er dyp. Hvor får du da det levende vannet fra? Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob? Han ga oss brønnen, og både han selv, sønnene hans og buskapen drakk av den.» Jesus svarte: «Den som drikker av dette vannet, blir tørst igjen. Men den som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste. For det vannet jeg vil gi, blir i ham en kilde med vann som veller fram og gir evig liv.» Kvinnen sier til ham: «Herre, gi meg dette vannet så jeg ikke blir tørst igjen og slipper å gå hit og hente opp vann.»

Da sa Jesus til henne: «Gå og hent mannen din og kom så hit.» «Jeg har ingen mann», svarte kvinnen. «Du har rett når du sier at du ikke har noen mann», sa Jesus. «For du har hatt fem menn, og han du nå har, er ikke din mann. Det du sier, er sant.» «Herre, jeg ser at du er en profet», sa kvinnen. «Våre fedre tilba Gud på dette fjellet, men dere sier at Jerusalem er stedet der en skal tilbe.» Jesus sier til henne: «Tro meg, kvinne, den time kommer da det verken er på dette fjellet eller i Jerusalem dere skal tilbe Far. Dere tilber det dere ikke kjenner, men vi tilber det vi kjenner, for frelsen kommer fra jødene. Men den time kommer, ja, den er nå, da de sanne tilbedere skal tilbe Far i ånd og sannhet. For slike tilbedere vil Far ha. Gud er ånd, og den som tilber ham, må tilbe i ånd og sannhet.» «Jeg vet at Messias kommer», sier kvinnen – Messias er det samme som Kristus – «og når han kommer, skal han fortelle oss alt.» Jesus sier til henne: «Det er jeg, jeg som snakker med deg.»

I det samme kom disiplene hans, og de undret seg over at han snakket med en kvinne. Men ingen av dem spurte hva han ville eller hvorfor han snakket med henne. Kvinnen lot nå vannkrukken sin stå og gikk inn i byen og sa til folk: «Kom og se en mann som har fortalt meg alt det jeg har gjort! Han skulle vel ikke være Messias?» Da dro de ut av byen og kom til ham.

I mellomtiden ba disiplene Jesus: «Rabbi, kom og spis!» «Jeg har mat å spise som dere ikke vet om», svarte han. De sa til hverandre: «Har kanskje noen kommet med mat til ham?» Men Jesus sa til dem: «Min mat er å gjøre det han vil, han som har sendt meg, og fullføre hans verk. Dere sier: Ennå er det fire måneder til innhøstingen. Men jeg sier dere: Løft blikket og se på markene! De står alt hvite mot høst. Den som høster, får sin lønn og samler inn grøde for det evige liv, slik at den som sår og den som høster, kan glede seg sammen. Her er dette ordet sant: 'Én sår og en annen høster.' Jeg har sendt dere ut for å høste det dere ikke har hatt noe arbeid med. Andre har arbeidet, og dere har gått inn i det arbeidet de har gjort.»

Mange av samaritanene fra denne byen kom til tro på Jesus på grunn av kvinnens ord da hun vitnet: «Han har fortalt meg alt det jeg har gjort.» Nå kom de til ham og ba ham bli hos dem, og han ble der to dager. Mange flere kom til tro da de fikk høre hans eget ord, og de sa til kvinnen: «Nå tror vi ikke lenger bare på grunn av det du sa. Vi har selv hørt ham, og vi vet at han virkelig er verdens frelser.»

Johannes 4,1-42

NN

Jesus fekk no vita kva farisearane hadde høyrst: at han vann fleire læresveinar og døypte fleire enn Johannes. No var det ikkje Jesus sjølv som døypte, men læresveinane hans. Då tok han ut frå Judea og drog til Galilea igjen. Han måtte dra gjennom Samaria, og der kom han til ein by som heiter Sykar. Byen ligg nær det jordstykket som Jakob gav Josef, son sin. Der var Jakobskjelda. Jesus var sliten etter reisa og sette seg ned attmed kjelda. Det var omkring den sjetten timen.

Då kjem det ei samaritansk kvinne og vil henta vatn. Jesus seier til henne: «Gjev meg noko å drikka.» For læresveinane hans hadde gått inn i byen for å kjøpa mat. «Korleis har det seg», seier kvinna, «at du som er jøde, bed meg, ei samaritansk kvinne, om drikke?» For jødar held seg ikkje saman med samaritanar. Jesus svara: «Om du hadde kjent Guds gåve og visst kven det er som bed deg om drikke, så hadde du bede han, og han hadde gjeve deg levande vatn.» «Herre», sa kvinna, «du har ikkje noko å dra opp vatn med, og brønnen er djup. Så kvar får du det levande vatnet frå? Du er vel ikkje større enn Jakob, stamfaren vår, som gav oss brønnen og sjølv drakk av han, både han, sønene hans og buskapen hans?» Jesus svara: «Den som drikk av dette vatnet, blir tørst att. Men den som drikk av det vatnet eg vil gje, skal aldri meir tørsta. For det vatnet eg vil gje, blir til ei kjelde i han med vatn som bryt fram og gjev evig liv.» Kvinna seier til han: «Herre, gjev meg det vatnet, så eg ikkje blir tørst meir og ikkje treng koma hit og henta opp vatn.»

Då sa Jesus til henne: «Gå og hent mannen din og kom tilbake hit.» «Eg har ingen mann», svara kvinna. «Du har rett når du seier at du ikkje har nokon mann», sa Jesus. «For du har hatt fem menn, og han du no har, er ikkje din mann. Det er sant, det du sa.» «Herre, eg ser at du er ein profet», sa kvinna. «Fedrane våre tilbad Gud på dette fjellet, men de seier at Jerusalem er den staden der ein skal tilbe.» Jesus seier til henne: «Tru meg, kvinne, den timen kjem då det verken er på dette fjellet eller i Jerusalem de skal tilbe Far. De tilbed det de ikkje kjenner; vi tilbed det vi kjenner, for frelsa kjem frå jødane. Men den timen kjem, ja, han er alt komen, då dei sanne tilbedarane skal tilbe Far i ånd og sanning. For slike tilbedarar vil Far ha. Gud er ånd, og dei som tilbed han, må tilbe i ånd og sanning.» Kvinna seier til han: «Eg veit at Messias kjem», – Messias er det same som Kristus – «og når han kjem, skal han fortelja oss alt.» Jesus seier til henne: «Det er eg, eg som snakkar med deg.»

I det same kom læresveinane hans. Dei undra seg over at han snakka med ei kvinne. Men ingen av dei spurde kva han ville eller kvifor han snakka med henne. 28 Då lét kvinna vasskrukka stå og gjekk inn i byen og sa til folket: «Kom, så skal de få sjå ein mann som har sagt meg alt det eg har gjort! Kan han vera Messias?» Då gjekk dei ut av byen og kom til han.

I mellomtida bad læresveinane han: «Rabbi, kom og et!» Han svara: «Eg har ein mat å eta som de ikkje veit om.» Då sa læresveinane seg imellom: «Kan nokon ha bore mat til han?» Men Jesus sa til dei: «Min mat er å gjera det han vil, han som sende meg, og fullføra hans verk. Seier de ikkje: Enno er det fire månader til grøda skal haustast inn? Men eg seier dykk: Lyft auga og sjå åkrane, korleis dei kvitnar mot hausten! Den som haustar, får løn og samlar grøde for det evige livet, så den som sår og den som haustar, kan gleda seg saman. Her gjeld ordet om at 'éin sår og ein annan haustar'. Eg har sendt dykk ut for å hausta det de ikkje har arbeidd med. Andre har arbeidd, og de har gått inn i arbeidet dei har gjort.»

Mange av samaritanane frå den byen tok til å tru på Jesus på grunn av det kvinna sa då ho vitna: «Han har sagt meg alt det eg har gjort.» Og då samaritanane kom ut til han, bad dei han vera hos seg, og han vart verande der to dagar. Og mange fleire tok til å tru fordi dei fekk høyra hans eige ord, og dei sa til kvinna: «No trur vi ikkje lenger på grunn av det du sa, for vi har høyrst han sjølve. Og vi veit at han verkeleg er den som skal frelsa verda.»

PRESENTASJON AV TEMAET FOR BØNNEUKEN 2015

Jesus sier til henne: "La meg få drikke."

(Joh 4,7)

1. Hvem drikker av dette vannet ...

Reise, brennende sol, sliten og tørst ... "La meg få drikke." Det er rett og slett et menneskelig behov. Gud, som i Kristus ble menneske (Joh 1,14), ga avkall på sitt eget og ble mennesker lik (Fil 2,6-7), ber den samaritanske kvinnen om noe å drikke. Samtidig er han Gud som kommer til oss og vil gi oss det levende vannet: "Det vannet jeg vil gi, blir i ham en kilde med vann som veller fram og gir evig liv." (Joh 4,14).

Dette møtet mellom Jesus og den samaritanske kvinnen hjelper oss til å prøve vann fra andre kilder og samtidig by på litt av vårt eget. Forskjellige som vi er, kan vi gjøre hverandre rike. Bønneuken for kristen enhet er en fin tid til å møtes, snakke sammen og be. Da kan vi få øye på rikdommen og verdien vi har i de andre, de som er annerledes, og til å be Gud om å gjøre oss til ett.

I Brasil har vi et uttrykk som sier "Den som drikker av dette vannet, vil stadig komme igjen." Det blir alltid brukt når en gjest reiser videre. Blir du budt et glass kaldt vann, chimarrão¹, kaffe eller tereré², betyr det at du er velkommen til samtale og samvær. Å gi et glass vann til den som kommer (Matt 10,42), er et tegn på aksept og fellesskap. Denne bibelske gesten kan en møte over alt i Brasil.

Bibelarbeidet omkring denne teksten i Bønneuken skal hjelpe folk og menigheter til å ta på alvor at Jesus bruker samtalen som et redskap i arbeidet med å bringe Guds rike.

Teksten understreker hvor viktig det er å kjenne og forstå sin egen identitet for at den andre ikke skal bli opplevd som en trussel. Hvis vi ikke kjenner oss truet, kan vi oppleve å bli beriket i samvær med andre. Det er ikke nok å være alene, verken som person eller kultur. Derfor er det bildet som stiger frem av ordene "La meg få drikke", et bilde på gjensidighet: Å drikke vann fra en annens brønn er det første skrittet til å bli kjent med den andres levemåte. Det fører til en utveksling av gaver som gir rikdom. Men når det den andre har å gi blir avvist, blir det gjort skade på fellesskapet og Kirken.

I teksten fra Joh 4 er Jesus en fremmed som kommer sliten og tørst. Han trenger hjelp og ber om vann. Kvinnen er hjemme i sitt eget land. Brønnen tilhører hennes folk og tradisjon. Hun har en vannkrukke, og hun har tilgang til vannet. Men hun er også tørst. Og dette møtet gir dem begge en uventet mulighet. Jesus sluttet ikke å være jødisk selv om han drakk vannet han fikk av en samaritansk kvinne. Hun fortsetter å være den hun er selv om hun tar imot ordet fra Jesus. Når vi skjønner at vi hver for oss har de samme behovene, skjer det noe viktig mellom oss. "La meg få drikke," forutsetter at både Jesus og den samaritanske kvinnen ber hverandre om noe de trenger. "La meg få drikke" – spørsmålet tvinger oss til å skjønne at mennesker og menigheter, kulturer, religioner og folkeslag trenger hverandre.

---

¹ Chimarrão er en tradisjonell te-drikk i det sørlige Brasil. Den lages ved å trekke tørrede blader av *yerba mate* i kokende vann. Det er vanlig å drikke chimarrão sammen med venner og familie.

² Prinsippet er det samme som for chimarrão, men til tereré brukes kaldt vann.

”La meg få drikke” – spørsmålet fører til en etisk handling som hjelper oss til å forstå at vi trenger hverandre i Kirkens tjeneste. Det tvinger oss til å endre holdninger, til å gå inn for å finne enheten blant alt som er forskjellig ved å være åpne for mangfoldet i bønn og kristen spiritualitet.

2. *Kirkelig og religiøs sammenheng i Brasil*

Brasil kan beskrives som et meget religiøst land. Det er tradisjonelt kjent som et land der en egen ”hertelighet” preger forholdet mellom sosiale klasser og folkegrupper. Men Brasil opplever også en tid med økende intoleranse. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom et høyt voldsnivå, først og fremst mot minoriteter og sårbare grupper: svarte mennesker, unge, homoseksuelle, folk som praktiserer afro-brasiliansk religion, kvinner og urfolk. Denne intoleransen var lenge skjult. Men den ble tydeligere og åpenbarte et annet Brasil da en leder i en ny-pentekostal kirke under feiringen av landets nasjonalhelgen, Vår Frue Aparecida i 1992, sparket til en statue av Vår Frue midt under en nasjonal TV-sending. Siden har det stadig vært tilfeller av religiøs intoleranse blant kristne. Det har også vært lignende tilfeller av kristen intoleranse rettet mot andre religioner, særlig mot afro-brasilianske og urfolks tradisjoner.

Tankegangen som ligger under en slik oppførsel er at det kjempes en kamp om det religiøse markedet. I Brasil er det noen kristne grupperinger som i stadig større grad inntar en konkurransepreget holdning til hverandre. Det gjelder kamp om plassen i massemedia, kamp om nye medlemmer og kamp om offentlige tilskudd til viktige begivenheter. Pave Frans peker på dette fenomenet når han skriver: ”Åndelig verdslighet gjør at noen kristne fører krig mot andre kristne som står i veien for deres jakt etter makt og prestisje, nytelse og økonomisk sikkerhet” (*Evangelii Gaudium #98*).

Denne typen religiøs konkurranse har også påvirket livet for de tradisjonelle kirkesamfunnene som har opplevd stagnasjon eller nedgang i medlemstallene. Det har fremmet ideen om at en sterk og dynamisk kirke er en kirke med store medlemstall. Resultatet er tendenser til at sterke grupper innenfor de tradisjonelle kirkene distanserer seg fra arbeidet for synlig enhet blant kristne.

Denne markedsstyrte kristendommen engasjerer seg i partipolitikk og lager noen ganger sine egne politiske partier. De allierer seg med interessegrupper som for eksempel store jordeiere, jordbruksindustri eller finansmarkedene. Noen går så langt at de snakker om hvordan det politiske livet blir preget av kirkesamfunnenes politikk, og dette truer skillet mellom stat og religion. Slik blir den økumeniske ideen om å bryte ned skillemurene erstattet av en konkurranselogikk som vil verne om kirkesamfunnenes egne interesser.

Etter den offisielle folketellingen i 2010 er det 86,8 % av befolkningen som regner seg som kristne. Likevel har landet en dyster voldsstatistikk. Det betyr at selv om folk regner seg som kristne, fører ikke det til økt respekt for menneskeverd og avvisning av voldsbruk. Denne konklusjonen kan illustreres med følgende data:

Vold mot kvinner: Mellom 2000 og 2010 ble 43 700 kvinner myrdet i Brasil. 40 % av kvinnene som er utsatt for vold, opplever det i sitt eget hjem.

Vold mot urbefolkningen: Vold mot urbefolkningen henger ofte sammen med prosjekter for utbygging av vannkraft og ekspansjon i jordbruksindustrien. Slike prosjekter viser hvilke modeller for utvikling som er toneangivende i landet i dag. De er med på å trenere

avgrensning og anerkjennelse av urbefolkningens områder. I 2011 ble det lagt frem en rapport fra "Pastoral Land Commission", en organisasjon som er knyttet til Den romersk-katolske bispekonferansen i Brasil. Den beskriver 450 utviklingsprosjekter som er på gang i brasilianske urfolksområder. Disse prosjektene er satt i gang uten skikkelige konsultasjoner med urbefolkningen slik det er forutsatt i ILO's konvensjon nr 169. Rapporten melder om at mer enn 500 indianere er blitt myrdet mellom 2003 og 2011. 62,7 % av drapene fant sted i provinsen Mato Grosso do Sul. I gjennomsnitt blir 56 innfødte myrdet hvert år.

Arbeid med å få bukt med ulike former for intoleranse bør skje på en positiv måte ved å styrke respekten for forskjeller mellom mennesker og ved å holde frem dialog som en grunnleggende vei til forsoning og fred i troskap mot evangeliet.

3. Om valg i bibelfortolkning

Den teologiske metoden som blir bruk for bibeltolking i hele Latin-Amerika, blir kalt *kontekstuell bibellesning*. Denne metoden er også tatt i bruk ved det økumeniske senteret for bibelforskning i Brasil, CEBI. Kontekstuell bibellesning er en tilnæringsmåte til bibelteksten som brukes både i akademisk og folkelig sammenheng.

I denne metoden er det daglige livet utgangspunktet for all bibelteologi og fortolkning. Vi tar med andre ord i bruk den metoden Jesus brukte på veien til Emmaus (sml. Luk 24,13-24). Han spør: Hva er det som skjer? Hva snakker dere om? Fra konteksten beveger vi oss så til bibelteksten. Med denne metoden for bibellesing blir Bibelen en lampe for våre føtter og en lykt på vår vei (Sal 119,105). Vi bruker Bibelen som en lyskaster til å opplyse livets vei. Bibelteksten underviser oss og forvandler oss slik at vi kan bære vitnesbyrd om Guds vilje inn i den sammenhengen vi lever i.

4. Veien gjennom de 8 dagene

Den reisen vi foreslår for Bønneukens 8 dager, begynner med en proklamasjon. Den fører til en anklage, til oppgjør og forsakelse, derfra til budskap, handling, samtale og vitnesbyrd. Uken starter med proklamasjonen av en Gud som har skapt oss i sitt eget bilde. Det er bildet av Den treenige Gud, av enhet i ulikhet. Ulikhet er en del av Guds skaperplan. Videre blir synd, som fører til urettferdig forskjellsbehandling, anklaget. For det tredje vil oppgjør med slike syndige holdninger og forsakelse være skritt i retning av enheten og fellesskapet i Guds rike. Til sist bærer vi i ord og handling, samtale og misjon frem et vitnesbyrd om den nådige Gud som alltid tar imot oss til tross for at vi er ufullkomne, og som ved sin hellige Ånd driver oss til forsoning og enhet. Slik kan vi oppleve pinse med Åndens mange gaver som leder oss mot virkeliggjørelsen av Guds rike.

Forberedelsen av materialet til Bønneuken for kristen enhet 2015

De to organene, som sammen støtter Bønneuken, ba Det nasjonale rådet for kristne kirker i Brasil (CONIC) om å forberede materialet til bønneuken i 2015. CONIC opprettet en arbeidsgruppe bestående av representanter for medlemskirkene og tilknyttede økumeniske organisasjoner til å lage materialet. Arbeidsgruppen startet arbeidet i april 2012 og fullførte i juli samme år.

Den internasjonale komiteen, som er opprettet av de to organene, kom sammen 22.-27. september 2012 i São Paulo i Brasil for å fullføre forberedelsen av materialet. Møtet ble holdt på Santa Mônica hotell- og konferansesenter som ligger i et heller fattig strøk i utkanten av São Paulo. Med støtte fra Augustiner-ordenen bidrar Santa Monica-hotell og konferansesenter til flere sosiale prosjekter i sitt nabolag.

I tillegg til arbeidet med å redigere teksten som var foreslått av CONIC, besøkte komiteen det økumeniske senteret for utdanning og evangelisering (CESEP). Her fikk komitémedlemmene møte studenter og ledelse. Den internasjonale komiteen brukte også en sesjon på den økumeniske bevegelsens (særlig Kirkenes Verdensråds) bidrag til å belyse overgrep mot menneskerettighetene begått av militærdiktaturet i Brasil (1964-1985).

Den internasjonale komiteen vil uttrykke takknemlighet til Fr. José Oscar Beozzo, til studenter og lærere ved CESEP, dessuten til Anivaldo Padilha og Professor Magali do Nascimento Cunha for den flotte måten de ofte hjalp komitémedlemmene til bedre å forstå den sosiale og kirkelige bakgrunnen for tema og bønnemateriale til Bønneuken.

Den internasjonale komiteen vil særlig takke følgende organisasjoner og personer:

Det nasjonale rådet for kristne kirker i Brasil (CONIC)

Biskop Manoel João Francisco – president (romersk-katolsk)
Eldste Elinete W. Paes Miller – annen visepresident (presbyteriansk)
Romi Márcia Bencke – generalsekretær (luthersk)

Takk også til **biskop Francisco de Assis** (anglikansk), første visepresident i CONIC, for formidlingen av kontakten mellom CONIC og Kirkenes verdensråd med tanke på Bønneuken 2015

Det brasilianske regionale kontor for Det latin-amerikanske kirkeråd (CLAI)

Eldste Dari Alves -- generalsekretær (presbyteriansk)

Det økumeniske senteret for bibelforskning (CEBI)

Odja Barros – styremedlem (baptist)
Edmilson Schinelo – sekretær (romersk-katolsk)
Dr. Paulo Ueti – rådgiver (anglikansk)

Det økumeniske senteret for rådgivning og utdanning

Cláudio Becker – rådgiver (luthersk)

En særskilt takk også til **Lusmarina Campos Garcia** (luthersk) og **Donald Nelson** for oversettelse av manuskriptet til engelsk.

Det nasjonale rådet for kristne kirker i Brasil (CONIC) ble opprettet i 1982 og omfatter disse kirkene: den romersk-katolske kirke, den evangeliske kirke av luthersk konfesjon i Brasil (IECLB), den episkopale anglikanske kirke i Brasil, den forente presbyterianske kirke og den syrisk ortodokse kirke fra Antiokia. CONICs oppgave er *å arbeide for enhet blant kristne kirker og holde frem evangeliet og Guds rikes krav i møte med brasiliansk virkelighet*. Derfor er det CONICs oppgave å arbeide for menneskeverd og menneskers rettigheter og plikter og på den måten uttrykke sin troskap mot evangeliet.

CONICs mål er å fremme og oppmuntre til økumenisk kontakt mellom kristne kirker for å styrke deres felles vitnesbyrd gjennom støtte til menneskerettighetene. Foruten medlemskirkene, som er nevnt ovenfor, er også noen økumeniske organisasjoner tilknyttet CONIC. Det er:

Det latin-amerikanske kirkerådet (CLAI), opprettet 1982. CLAI arbeider for dialog og samarbeid mellom kirker og økumeniske organer og søker dessuten å skape rom for dialog mellom religioner som et middel til å fremme enhet i vitnesbyrd og tjeneste.

Det økumeniske senteret for bibelforskning (CEBI). Senteret ble opprettet i 1979 og har som oppgave å utdype og befeste folkelig bibellesning. Senteret arbeider for å organisere og styrke arbeidet med bibelgrupper gjennom metodikk for folkelig lesing av Bibelen. CEBI vil også være med på å skape en spiritualitet med fokus på bedring av livsvilkår, særlig for de mest tilsidesatte sosiale gruppene i landet.

Økumenisk gudstjeneste

Om gudstjenesten

Denne ordningen for økumenisk gudstjeneste kan brukes til åpningen av Bønneuken for kristen enhet og ellers ved andre passende anledninger som bestemmes lokalt.

Jesus valgte bevisst å krysse Samaria på vandringen fra Judea til Galilea. På veien passerte han brønnen der en samaritansk kvinne kom for å hente vann. Den økumeniske gruppen i Brasil, som har laget gudstjenesteordningen, anbefaler å bruke de to symbolene *reise* og *vann* som bilder på den synlige kristne enhet som vi ber om. De vil vi skal være med og tenke igjennom et par innledende spørsmål som gir form til gudstjenesten:

Hvilken vei skal vi velge mot enhet slik at verden kan ønske å drikke av livets kilde, Jesus Kristus?

Hvilken vei til enhet kan være med å gi respekt for forskjellene mellom oss?

På veien til enhet er det en kilde med vann: både det vannet som Jesus ber om fordi han er sliten og tørst etter vandringen, og det vannet han selv har å gi, det som veller frem til evig liv. Vannet som den samaritanske kvinnen henter, er vannet som stiller tørsten, vannet som får ørkenen til å blomstre. Vannet Jesus gir, er vannet som Guds Ånd svevet over, vannet som vi ble døpt i.

Fortellingen i Joh 4,1-42 er den sentrale teksten i Bønneuken dette året. Denne lange evangelieteksten kan gjerne leses av flere stemmer eller dramatiseres.

Tid til ettertanke etter evangelielesningen kan organiseres på ulike måter i forhold til størrelsen på forsamlingen.

- En samtale i små grupper med utgangspunkt i innledende spørsmål. Etterpå samles gruppene i plenum.
- En preken eller tale som er konsentrert om evangelieteksten og som tar hensyn til de innledende spørsmålene.

Veien og brønnen

Med lys, blomster, fargerike tøyestykker el. l. på gulvet midt i kirkerommet eller forsamlingssalen kan det markeres en vei eller sti. Stien leder frem til plassen foran forsamlingen. Midt i stien blir det plassert et stort kar omgitt av krukker, kanner eller mugger fulle av vann. Ulike krukker og mugger kan representere forskjellene mellom dem som er samlet.

Gudstjenestelederne kan komme inn langs denne stien. Når de passerer "brønnen", tar representantene for de ulike kirkesamfunnene en kanne/krukke/mugge og heller vannet sakte opp i det store karet. Dette vannet, som kommer fra ulike kilder, symboliserer enheten mellom oss. Den er der allerede selv om den er ufullkommen eller skjult for våre øyne. Denne handlingen kan forklares ved begynnelsen av gudstjenesten og gjerne også kommenteres i prekenen.

Stien kan også brukes i forberedelsen til syndsbekjennelsen. Fra ulike deler av forsamlingen kommer folk på denne veien for å fremføre bønner om tilgivelse.

Etter velsignelsen kan deltakerne på veien ut langs stien gi hverandre et tegn på fred og fellesskap underveis til et felles måltid.

Strukturen i gudstjenesten

NB! Det er viktig å ta hensyn til dem som hører dårlig og andre med funksjonshemming slik at de blir inkludert og kan delta fullt i gudstjenesten.

Gudstjenesten har fem deler.

- I. Preludium/Forberedelse
  - II. Innledning
    - Velkomst og introduksjon til Bønneukens tema
    - Syndsbekjennelse og bønnerop (Kyrie)
  - III. Evangeliet forkynnes
  - IV. Vi svarer i tro og fellesskap
    - Trosbekjennelse (*En kan bruke den nikenske³ eller apostoliske trosbekjennelse eller en annen bekjennelse, for eksempel i form av fornyelse av dåpspakten*).
    - Forbønn
    - Ofring
    - Herrens bønn (*sagt eller sunget*)
  - V. Velsignelse, fredshilsen og utsendelse
- Postludium

Gudstjenesteordning

L: Leder/liturg
T: Tekstleser
A: Alle

I. Preludium/Forberedelse

Levende lys tennes idet gudstjenesten starter

Velkomst og introduksjon til bønneukens tema

Deltakerne blir ønsket velkommen til gudstjenesten. Temaet blir presentert, avsluttes med bønn.

- L: Vi reiser oss og synger inngangssalmen mens gudstjenestelederne kommer langs "stien". Når de passerer "brønnen", tar representantene for de forskjellige kirkene og forsamlingene en mugge eller kanne og heller vann i det store karet. Dette vannet, som kommer fra ulike kilder, er et symbol på at enheten mellom oss er virkelig selv om den enda ikke er fullkommen.

---

³ Ved bruk av den nikenske trosbekjennelse er det god økumenisk skikk å sløyfe ordene ..og Sønnen i 3. trosartikkel etter .. som utgår fra Faderen. (Ovs.anm)

Når forsamlingen er liten, er det fint om alle sier hva de heter og hvilke kirkesamfunn de hører til.

II Innledning

Vatnet

Musikk: Albetete Correia, Brasil

A água

Tekst: Simeio Monteiro,
Til norsk: Anfinn Andreas Kolberg

Forsanger /Alle:

A-cui che - gan - do, Se - nhor que po - de - re - mos te dar?
Når vi kjem hit, Gud, til deg, kva kan vi ko - ma med då?

Um sim - ples co - ra - çao e u - ma von - ta - de de can - tar.
Eit hjar-ta reint, med størs- te trong å syng - ja takk til deg.

Re-cc-be nos - so lou - vor e tu - a paz vem nos dar.
Kom tak i - mot son - gen vår og lat oss kjen na nå - den din.

A tu - a gra - ça, Se - nhor, me - lhor que a vi - da se - rá
Du gjev oss god - leik og fred. som tel langt meir enn vårt liv.

E o teu a - mor, em nos, se - rá ma - nan - ci - al
Ei elv renn inn i tur - re land og ska - par liv

de á - gua bo - a jo - rar pra nos - sa se - de es - tan - car.
så knop - par bryt, blo - mar gror. Din kjæ - leik fem - nar oss Gud

Bønn til inngang⁴

L: Allmektige Gud, blås inn i oss enhetens vind som godtar at vi er ulike.

A: Blås inn i oss en raushet som tar imot og skaper fellesskap.

⁴ Etter en bønn skrevet av Inês de França Bento i "Rubem Alves (Org), *CultoArte, Celebrando a Vida, Pentecostes*, Ed. Vozes, Petrópolis, RJ 2002, p 21.

L: Blås inn i oss en ild som forener det som er revet i stykker og heler det som er sykt.

A: Blås inn i oss en godhet som seirer over hat og frir oss fra vold.

L: Blås inn i oss det livet som seirer over døden.

A: Velsignet være du, gode Gud, Far og Sønn og Hellig Ånd, vi ber deg, gjør alle ting nye! Amen.

Synsbekjennelse og bønnerop (Kyrie)

L: Som Guds barn og Kristi søsken tar vi imot Guds miskunn i ydmykhet og svarer på Guds kall om å fornye forholdet mellom oss.

Å, Herre, gi oss miskunn og nåde Señor, ten piedad de nosotros

Mel: Tradisjonell
(fra "Missa Cubana")

Tekst: Clara Ajo og Pedro Triana, Cuba
Til norsk: Anfinn Andreas Kolberg

Se - ñor, ten pie - dad de no - so - tros Chris -- to,
Å, Her - re, gi oss mis-kunn og nå - de. Kris - tus,

ten pie-dad de no - so - tro Se - ñor, ten pie-dad de no -
gi oss mis-kunn og nå - de. Å, Her - re, gi oss mis-kunn og

so - tros Si, ten pie-dad de no - so - tros
nå - de. Ja, gi oss mis-kunn og nå - de.

T: Barmhjertige Gud, din Ånd svedde over vannene hvor likt og ulikt spirte frem og blomstret. Vi bekjenner hvor vanskelig det er å leve med de forskjellene som alltid vil være der. Tilgi oss våre holdninger i tanker, ord og gjerninger, de som gjør vold mot enheten i forskjellene.

A: Å, Herre, gi oss miskunn og nåde...

T: Barmhjertige Kristus, du som var mengdens yndling og glede, som lyttet og lærte, og som lar nye visjoner om håp og legedom for sår i sinn og kropp gro frem. Vi bekjenner at vi har latt være å lytte til andre enn oss selv, vi har unnlatt å si ord som kan gi legedom og håp, og vi fortsetter med å stenge for skriket etter solidaritet og samfunn.

A: **Å, Herre, gi oss miskunn og nåde...**

T: Barmhjertige Gud, du som er skapningens opphav og Herre, det evige livgivende ord. Vi bekjenner at vi ikke lytter når din skapning sukker og roper etter frigjøring og fornyelse. Hjelp oss å vandre sammen og lytte til din røst i alt levende som lider og lengter etter legedom og omsorg.

L: Gode Gud, du som er barmhjertighetens og nådens kilde, la din tilgivelse strømme over oss. La din kjærlighet forvandle oss til kilder av levende vann som kan gjenopprette kraften i ditt folk. Vi ber deg ved Jesus Kristus, vår Herre.

A: **Amen**

Kom til oss, du vår fornyer Vem, santo Espírito

Musikk: Simeí Monteiro, Brasil

Tekst: Simeí Monteiro, Brasil
Norsk: Mona Kolberg

Lento

D G D C D

Kom til oss du vår for-ny-er, la vår tan-ke bli som ny. Ord og
Vem, ó Tu que fa-zes no-vos, os sis-te-mas de pen-sar, que ás

G D C D

bil-der, gi dem me-ning, kraft og loft-ning opp mot sky. Er vårt
le-tras dás sen-ti-do e am-pli-as nos-so_o-lhar! Vem, e

G A7 D E C D

liv en torr-lagt ør-ken, send ditt ord med li-vets vann. sann-hets-
to-ca nos-so mun-do: ter-ra á-ri da de dor nes-te

G Gm D E Em7 D Gm D D

kil-den, la den strøm-me ø-ver dø-dens tør-re land.
va-le de_os -sos se-cos so -pra vi - da e a - mor

III. Evangeliet forkynnes

Halleluja

fra Missa da Terra sem Males

Tekst: Don Pedro Casaldaliga, Pedro Tierra

Musikk: Martin Coplas

Til norsk: Anfinn Andreas Kolberg

Arr. Pery A. Alves de Souza

Lento

A - le - lu - ia. a - le - lu - ia, a - le - lu - - - ia! A - le - ia!
Hal-le - lu, hal - le - lu - ja, hal - le - lu - - - ja! Hal-le - ja!

To-dos os po-vos da ter - ra, da Ter - ra sem Ma-les lou-vem ao Pai!
Kom al-le folk, syng for Her -ren, en jord u-ten ond-skap, vi lo-ver Her - ren vår Gud.

Johannes 4,1-42 leses eller dramatiseres

Preken /tekstbetraktning

IV. Vi svarer i tro og fellesskap

Trosbekjennelse

Den nikenske eller apostoliske trosbekjennelse eller en annen bekreftelse av troen, for eksempel en fornyelse av dåpsløftet.

Forbønn

Forsamlingen kan synge Guaicuru-folketonen Kyrie eller en annen sang.

Kjærlighets Herre!

Ouve, Deus de Amor

Melodi: Guaicuru,
arr: Simeï Monteiro

Tekst: Simeï Monteiro
Norsk: Anfinn Kolberg

M.M.=120

Ou - ve, Deus de_a - mor   nos - so cla - mor!   Ou - ve Deus de_a - mor
Kjær - lig- hets Her - re,   lytt til vårt rop!   Kjær - lig- hets Her - re,

nos - so cla - mor!   Ou - ve, Deus de_a - mor   Ou - ve, Deus de_a - mor,
lytt til vårt rop!   Kjær - lig- hets Her - re,   kjær - lig- hets Her - re,

Ou - ve, Deus de_a - mor   Ou - ve, Deus de_a - mor,   o nos - so cla - mor, o nos-
kjær - lig- hets Her - re,   kjær - lig- hets Her - re,   lytt til bøn - nen vår! Lytt til

so cla - mor,   Ou - ve Deus de_a mor   nos - so cla - mor!
bøn - nen vår!   Kjær - lig- hets Her - re - - -   lytt til vårt rop!

Melodi fra Guaicuru-folket (c) 2000 General Board of Global Ministries, GBGMusik, 475 Riverside Dr, New York, NY, 10115

T: Evige, barmhjertige Gud, som enkeltmennesker og i fellesskap ber vi om lys så vi kan bli mer åpne og forståelsesfulle mot andre og være med og lindre lidelsen i verden.

A: Kjærlighetens Gud, hør oss når vi ber ...

T: Evige, barmhjertige Gud, lær dine barn at kjærlighet, gjestfrihet og fellesskap er uttrykk for din åpenbaring og din vilje for menneskene.

A: Kjærlighetens Gud, hør oss når vi ber ...

T: Evige, barmhjertige Gud, vi ber deg gi oss fred. Lær oss og led oss så vi kan være med å bygge en verden med toleranse og uten vold.

A: Kjærlighetens Gud, hør oss når vi ber ...

T: Evige, barmhjertige Gud, du har talt til oss både gjennom skaperverket og dine profeter, og gjennom din Sønn Jesus Kristus. Gi oss visdom så vi lytter til ditt ord og hører ditt kall til enhet for oss som er så forskjellige.

A: Kjærlighetens Gud, hør oss når vi ber ...

T: Evige, barmhjertige Gud, i din Sønns, vår Herre Jesu Kristi navn, han som kom som fremmed til Jakobs brønn og ba en samaritansk kvinne om vann, vi ber deg, gi oss levende vann som veller frem og gir evig liv.

A: Kjærlighetens Gud, hør oss når vi ber ...

Her kan det legges inn bønn for lokale saker.

Ofring

L: Av Jesus lærer vi å ofre livet som et tegn på kjærlighet og barmhjertighet. Vi ber deg, Gud, la oss være levende offer til beste for tjenesten med ditt ord og din nåde.

Etter ofringen:

L: Gud, du er med oss og er her midt iblant oss. Velsign oss i dag med ditt lys og din Ånd så vi kan fortsette vår tjeneste med troskap. Hjelp oss å lytte til mennesker vi møter selv om de er annerledes enn oss. Ta bort ondskapens makt i våre hjerter og form våre holdninger slik at vi ikke lenger diskriminerer og ekskluderer og overser andre menneskers verdighet. La våre kirker og forsamlinger være åpne og inkluderende rom. Og la fest og tilgivelse, glede og omsorg, styrke og tro være vår daglige øvelse og vårt daglige brød mens vi vandrer frem mot møtet med Jesus Kristus.

Ofringen kan organiseres etter lokale tradisjoner. Vi foreslår at offeret kan bringes frem og plasseres på det fargerike stoffet som for anledningen er plassert foran alteret. Under ofringen kan det synges en salme som velges lokalt.

Herrens bønn

(fremsagt eller sunget)

V. Velsignelse, fredshilsen og utsendelse

Velsignelse

L: Må Herren Gud velsigne deg og bevare deg,
fille ditt hjerte med varme
og din sjel med glede,
dine ører med musikk,
din nese med vellukt
og din tunge med sang
så håpet blir levende.

Må Jesus Kristus, det levende vann,
være bak deg for å gi deg vern,
foran deg for å vise vei,
ved din side for å gi deg følge,
inni deg for å gi deg trøst
og over deg for å velsigne.

Må Ånden som gir liv
puste på deg så du kan bli hellig,
virke i deg så ditt verk kan være hellig,
røre ved ditt hjerte så du elsker det som er hellig,
styrke deg så du vil forsvare det som er hellig.

Må Ånden ta bolig i ditt hjerte
og vanne når det blir tørt,
smelte kulden når det er kaldt,
tenne kjærlighetens flamme i din sjel
og fülle deg med sann tro, fast håp
og inderlig fullkommen kjærlighet.

A: Amen.

Fredshilsen

L: Må Gud, som lærer oss å ta imot hverandre og kaller oss til gjestfrihet, gi oss fred og sinnsro mens vi er underveis til kristen enhet.
Når vi nå går i Kristi fred, så la oss gi hverandre et tegn på fred.

Postludium

Økumenisk gudsteneste NN

Om gudstenesta

Denne ordninga for økumenisk gudsteneste kan de nytta ved opninga av Bøneveka for kristen einskap, eller om ein lokalt finn ein annan høveleg situasjon.

Jesus valde med opne auge å kryssa Samaria på vandringa frå Judea til Galilea. På vegen kom han då til brønnen der den samaritanske kvinna henta vatn. Den økumeniske gruppa i Brasil, som har laga ordninga for gudstenesta, rår til å nytta dei to symbola *reise* og *vatn* som bilete på den synlege kristne einskapen vi bed om. Dei vil vi skal vera med på å tenkje gjennom eit par innleiande spørsmål som gjev form til gudstenesta:

Kva for veg mot einskap skal vi velja slik at verda kan få trong til å drikka av livsens kjelde, Jesus Kristus?

Kva for veg mot einskap kan vera med å gje respekt for ulikskapen mellom oss?

På vegen mot einskap er det ei vasskjelde: både det vatnet som Jesus bed om av di han er sliten og tørst etter vandringa, og det vatnet han sjølv har å gje, det som bryt fram og gjev evig liv. Vatnet som den samaritanske kvinna hentar, er vatnet som stiller tørsten, vatnet som får ørkenen til å bløma. Vatnet Jesus gjev, er vatnet som Guds ande svedde over, vatnet som vi vart døypte i.

Forteljinga i Joh 4,1-42 er den sentrale teksta i Bøneveka dette året. Denne lange evangelieteksta kan gjerne lesast av fleire røyster eller de kan dramatisera han. Tid for ettertanke etter evangelielesinga kan organiserast på ulike vis alt etter kor talrik forsamlinga er:

- De kan tala saman i små grupper med utgangspunkt i innleiande spørsmål. Etter samtalen kan de samlast att i plenum.
- Ei preike eller ein meditasjon som konsentrerer seg om evangelieteksta og som samstundes tek omsyn til dei innleiande spørsmåla.

Vegen og brønnen

Med ljøs, blomar og fargerike klede på golvet midt i kyrkjerommet eller forsamlingsalen kan de markera ein veg eller stig. Stigen leier fram til plassen framfor forsamlinga. Midt i stigen kan de setja eit stort kar og kringom det fleire krukker, kanner og muggar fylte med vatn. Dei ulike krukkene og muggene kan stå for ulikskapen mellom dei som er komne saman. Dei som skal leia gudstenesta, kan koma inn langsetter denne stigen. Når dei kjem til "brønnen", tek representantane for dei ulike kyrkjesamfunna ei kanne/krukke/mugge og heller vatnet sakte opp i det store karet. Dette vatnet, som kjem frå ulike kjelder, symboliserer einskapen mellom oss. Han er der allereie sjølv om han er ufullkomen eller skjult for auga våre. Denne handlinga kan ein gjerne greia ut om ved starten på gudstenesta, og ho kan og kommenterast i preika.

Stigen kan vidare nyttast ved førebuing til syndsvedkjenninga. Frå ulike stader i forsamlinga kan folk koma på denne vegen for å seia fram bønene om tilgjeving.

Etter velsinginga kan dei som er til stades, gje kvarandre eit teikn på fred og fellesskap medan dei går ut langsetter stigen til eit felles måltid.

Strukturen i gudstenesta

NB! Det er viktig å taka omsyn til dei som høyrer dårleg og til andre med funksjonshemming slik at dei vert inkluderte og kan delta fullt i gudstenesta.

Gudstenesta han fem delar:

- I. Preludium/førebuing
- II Innleiing
  - Velkomst og introduksjon av temaet for Bøneveka
  - Syndsvedkjenning og bønerop (Kyrie)
- III. Evangelieforkynning
- IV Vi svarar i tru og fellesskap
  - Truvedkjenning (*Ein kan nytta den nikenske⁵ eller apostoliske truvedkjenninga eller ei anna vedkjenning, til dømes i form av ei fornying av dåpspakta*).
  - Forbøn
  - Ofring
  - Herrens bøn
- V. Velsiging, fredshelsing og utsending
Postludium.

Ordninga for gudstenesta -NN

L: Leiar/liturg

T: Tekstlesar

A: Alle

I. Preludium/Førebuing

Levande ljøs vert tente i det gudstenesta startar.

Velkomst og introduksjon til temaet for Bøneveka

Deltakarane vert ønskte velkomne til gudstenesta. Temaet vert presentert. Bøn for gudstenesta.

L: Vi reiser oss og syng inngangssalmen medan dei som leier gudstenesta, kjem inn langsmed stigen. Når dei kjem til 'brønnen', tek representantane for dei ulike kyrkjesamfunna og forsamlingane ei mugge eller kanne og heller vatn ned i det store karet. Dette vatnet, som kjem frå ulike kjelder, er eit symbol på at einskapen mellom oss er verkeleg, sjølv om han enno ikkje er fullkomen.

---

⁵ Når ein nyttar den nikenske truvedkjenninga, er det god økumenisk skikk å sløyfa orda ..og Sonen i 3. trusartikkel etter orda ... som går ut frå Faderen (Oms.m)

Når forsamlinga er liten, er det fint om alle seier kva dei heiter og kva for kyrkjesamfunn dei høyrer til.

II. Innleiing

Vatnet

Musikk: Albeto Correia, Brasil

A água

Tekst: Simeu Monteiro, Brasil
Til norsk: Anfinn Andreas Kolberg

Forsanger/Alle

A-cui che - gan - do, Se - nhor que po - de - re - mos te dar?
Når vi kjem hit, Gud, til deg, kva kan vi ko - ma med då?

Um sim - ples co - ra - çao e u - ma von - ta - de de can - tar.
Eit hjar-ta reint, med størs- te trong å syng - ja takk til deg.

Re-ce-be nos - so lou - vor e tu - a paz vem nos dar.
Kom tak i - mot son - gen vår og lat oss kjen na nå - den din.

A tu - a gra - ça, Se - nhor, me - lhor que a vi - da se - rá
Du gjev oss god - leik og fred. som tel langt meir enn vårt liv.

E o teu a - mor, em nos, se - rá ma - nan - ci - al
Ei elv renn inn i tur - re land og ska - par liv

de á - gua bo - a jo - rar pra nos - sa se - de es - tan - car.
så knop-par bryt, blo - mar gror. Din kjær-leik fem - nar oss Gud

Bøn til inngang⁶

L: Allmektige Gud, blæs inn i oss einskapens vind, som godtek ulikskap.

A: Blæs inn i oss ein offervilje som tek imot og skapar samfunn.

⁶ Etter ei bøn skrivi av Inês de França Bento i "Rubem Alves (Org), CultoArte, Celebrando a Vida, Pentecostes, Ed. Vozes, Petrópolis, RJ 2002, p 21.

L: Blæs inn i oss ein eld som gjer til eitt det som er rive sund og heilar det som er sjukt.

A: Blæs inn i oss ein godleik som sigrar over hat og frir oss frå vald.

L: Blæs inn i oss det livet som sigrar over døden.

A: Velsigna vere du, gode Gud, Far og Son og Heilag Ande, vi bed deg, gjer alle ting nye! Amen.

Synsvedkjenning og bønnerop (Kyrie)

L: Som Guds born og Kristi sysken tek vi audmjukt imot Guds miskunn og svarar på kallet frå Gud til å gjera alle relasjonar nye.

Å Herre, gje oss miskunn og nåde

Señor, ten piedad de nosotros

Mel: Tradisjonell
(fra "Missa Cubana")

Tekst: Clara Ajo og Pedro Triana, Cuba
Til norsk: Anfinn Andreas Kolberg

B Gm Dm Eb

Se - ñor, ten pie - dad de no - so - tros Chris -- to,
Å, Her - re, gje oss mis-kunn og nå - de. Kris - tus,

B Cm F

ten pie-dad de no - so - tro Se - ñor, ten pie-dad de no -
gje oss mis-kunn og nå - de. Å, Her - re, gje oss mis-kunn og

B Cm F B

so - tros Si, ten pie-dad de no - so - tros
nå - de. Ja, gje oss mis-kunn og nå - de.

T: Miskunnsame Gud, din Ande svedde over vatnet der likt og ulikt spira fram og tok til å bløma. Vi vedkjenner at det er vanskeleg å leva med den ulikskapen som alltid vil vera her. Tilgje oss dei haldningane våre i tankar, ord og gjerningar som gjer vald mot einskaper i det som er ulikt.

A: Å Herre, gje oss miskunn og nåde...

T: Miskunnsame Herre Krist, du som var yndling og glede for folkemengda, som lydte og lærte, og som let nye visjonar veksa fram om von og lækjedom for sår i sinn og kropp. Vi vedkjenner at vi har svikta i å lyda til andre enn oss sjølve, vi har svikta i å seia ord som kan gje lækjedom og von, og vi held fram med å stengja for skriket etter solidaritet og samhald.

A: **Å Herre, gje oss miskunn og nåde...**

T: Miskunnsame Gud, du som er all skapnings opphav og Herre, det evige, livgjevande ordet. Vi vedkjenner at vi ikkje lyder når skapningen di sukker og ropar etter frigjering og fornying. Hjelp oss å vandra saman og lyda til røysta di i alt levande som lid og lengtar etter lækjedom og omsut.

L: Gode Gud, du som er kjelda til all miskunn og nåde, lat di tilgjeving strøyma over oss. Lat kjærleiken din forvandla oss til kjelder med levande vatn som kan gje folket ditt styrken attende. Vi bed deg ved Jesus Kristus, vår Herre.

A: **Amen**

Kom til oss, du vår fornyer

Vem, o Tu

Musikk: Simeí Monteiro, Brasil

Tekst: Simeí Monteiro, Brasil
Norsk: Mona Kolberg

Lento

D   G   D   C   D

G   D   C   D

Kom til oss du vår fornyer, la vår tanke bli som ny. Ord og
Vem, ó Tu que fa-zes no-vos, os siste-mas de pen-sar, que ás

bil-der, gi dem me-ning, kraft og loft-ning opp mot sky. Er vårt
le-tras dás sen-ti-do e am-pli-as nos-so_o-lhar! Vem, e

G A7 D E C D

liv en torr-lagt ør-ken, send ditt ord med li-vets vann. sann-hets-
to-ca nos-so mun-do: ter-ra á-ri da de dor nes-te

G Gm D E Em7 D Gm D D

kil-den, la den strøm-me ø-ver dø-dens tør-re land.
va-le de-os -sos se-cos so - pra vi - da e a - mor

III. Evangelieforkynning

Halleluja

fra Missa da Terra sem Males

Musikk: Martin Coplas

Arr. Pery A. Alves de Souza

Tekst: Don Pedro Casaldaliga

Pedro Tierra

A - le - lu - ia. a - le - lu - ia, a - le - lu - - ia! A - le - ia!
Hal-le - lu, hal - le - lu - ja, hal - le - lu - - ja! Hal-le - ja!

To-dos os po-vos da ter - ra, da Ter - ra sem Ma-les lou-vem ao Pai!
Kom al-le folk, syng for Her -ren, ei jord u-tan vond-skap, vi lo-var Her - ren vår Gud.

Johannes 4,1-42 vert lest eller dramatisert

Preike / tekstmeditasjon

IV. Vi svarar i tru og samfunn

Truvedkjenning Den nikenske eller apostoliske truvedkjenninga, eller ei anna vedkjenning av trua, til dømes ei fornying av dåpapakta.

Forbøn

Forsamlinga kan synge Guaicuru folketona 'Kyrie', eller ein annan song.

Kjærleikens Herre

Melodi: Guaicuru,
arr: Simeï Monteiro

Ouve, Deus de Amor

Tekst: Simeï Monteiro
Norsk: Anfinn Kolberg

Ou - ve, Deus de_a - mor   nos - so cla - mor!   Ou - ve Deus de_a - mor
Kjær - lei - kens Her - re,   høyr når vi bed!   Kjær - lei - kens Her - re,

nos - so cla - mor!   Ou - ve, Deus de_a - mor   Ou - ve, Deus de_a - mor,
høyr når vi bed!   Kjær - lei - kens Her - re,   Kjær - lei - kens Her - re,

Ou - ve, Deus de_a - mor   Ou - ve, Deus de_a - mor,   o nos - so cla - mor,   o nos -
Kjær - lei - kens Her - re,   kjær - lei - kens Her - re,   høyr på bø - na vår!   Høyr på

so cla - mor,   Ou - ve Deus de_a mor   nos - so cla - mor!
bø - na vår!   Kjær - lei - kens Her - re ---   lyd til vårt rop!

Melodi fra Guaicuru-folket (c) 2000 General Board of Global Ministries, GBGMusik, 475 Riverside Dr, New York, NY, 1011

T: Evige, miskunnsame Gud, som enkeltmenneske og i fellesskap bed vi om ljøs så vi kan verta meir opne og ha betre forståing for andre og vera med å lindra lidinga i verda.

A: Kjærleikens Herre ...

T: Evige, miskunnsame Gud, lær borna dine at kjærleik, gjestfridom og samfunn speglar di openberring og din vilje for menneska.

A: Kjærleikens Herre ...

T: Evige, miskunnsame Gud, vi bed deg, gi oss fred. Lær oss og leid oss så vi kan vera med og byggja ei verd med toleranse, men utan vald.

A: Kjærleikens Herre ...

T: Evige, miskunnsame Gud, du har tala til oss både gjennom skaparverket og profetane dine, og gjennom Sonen din, Jesus Kristus. Gje oss visdom så vi høyrer når du kallar oss, som er så ulike, til einskap.

A: Kjærleikens Herre ...

T: Evige, miskunnsame Gud, vi bed til deg i namnet til Sonen din, vår Herre Jesus Kristus, han som kom som ein framand til Jakobs brønn og bad ei samaritansk kvinne om vatn, gje oss av det levande vatnet som bryt fram og gir evig liv.

A: Kjærleikens Herre ...

Her kan det leggjast inn bøn for lokale saker.

Ofring

L: Av Jesus lærer vi å ofra livet som eit teikn på kjærleik og miskunn. Vi bed deg, Gud, lat oss vera levande offer til beste for tenesta med ditt ord og din nåde.

Etter ofringa:

L: Gud, du er med oss og midt imellom oss. Velsign oss i dag med ditt ljøs og din Ande så vi kan halda fram med tenesta vår og i truskap kan møte menneske og lyda til dei, sjølv om dei er annleis enn oss. Ta bort vondskapens makt i hjarta våre og form haldingane våre slik at vi ikkje lenger diskriminerer og ekskluderer utan vørndnad for andre menneske. Lat kyrkjene våre og forsamlingane vera opne og inkluderande rom. Og lat fest og tilgjeving, glede og omsut, styrke og tru vera vår daglege øving, vårt daglege brød i vandringa fram mot møtet med Jesus Kristus.

Ofringa kan organiserast etter lokale tradisjonar. Vi rår til at ofringa kan berast fram og leggjast på dei fargerike kleda som er lagt framom altaret. Under ofringa kan de syngja ein salme som de vel lokalt.

Herrens bøn

(Framsagt eller sunge)

V. Velsigning, fredshelsing og utsending

Velsigning

Må Herren Gud signa deg og vara deg,
fylla hjartet ditt med varme
og sjela di med glede,
øyra dine med musikk,
nasen din med vellukt
og tunga di med song
så vona vert levande.

Må Kristus, det levande vatnet,
vere bak deg for å gje deg vern,
framfor deg for å syna vegen,
ved sida di for å gje deg trøyst
og over deg med signing.

Må Anden som gjev liv,
pusta på deg så du kan verta heilag,
verka i deg så verket ditt kan verta heilag
røra ved hjartet ditt så du elsker det som er heilag,
styrka deg så du vil forsvara det som er heilag.

Må Anden bu i hjartet ditt
og vatna når det vert tørt,
smelta isen når det vert kaldt,
tenna kjærleiksflammen i sjela di
og fylla deg med ei sann tru, ei fast von
og ein brennande, fullkomen kjærleik.

A: Amen.

Fredshelsing

L: Må Gud, som lærer oss å ta imot kvarandre og kallar oss til gjestmildskap, gjeva oss fred og tryggleik på vegen mot kristen einskap. Når vi no går, så lat oss gje kvarandre eit teikn på fred.

Postludium

BIBELSTUDIUM OG BØNNER FOR ”de åtte dagene”

Første dag

Proklamasjon

1.Mos 24,10-33

Salme 42

2.Kor 8,1-7

Joh 4,1-4

Han måtte reise gjennom Samaria (Joh 4,4)

Abrahams tjener og Rebekka ved kilden.

Hjorten lengter etter bekker med vann.

Gavmildheten hos menighetene i Makedonia.

Han måtte reise gjennom Samaria.

Jesus og disiplene skulle dra fra Judea til Galilea. Samaria ligger mellom disse to områdene. Jødene hadde mange fordommer mot Samaria og samaritanerne. Samaria hadde et negativt rykte fordi man anså dem som et blandingsfolk med en blanding av religioner. Det var ikke uvanlig å bruke andre reiseruter for å unngå samaritansk territorium.

Hva mener Johannesevangeliet med å si at ”han *måtte* reise gjennom Samaria”? Mer enn om geografi dreier det seg om et valg Jesus gjorde. Å reise gjennom Samaria betyr at det er nødvendig for ham å møte de andre, de som er annerledes, de som ofte oppleves som en trussel.

Konflikten mellom jøder og samaritanere var gammel. Samaritanernes forfedre hadde brutt med kongeriket i sør som krevde sentralisering av gudsyndelsen i Jerusalem (1 Kong 12). Senere, da assyrerne invaderte Samaria og deporterte store deler av den opprinnelige befolkningen, bosatte de fremmede folk, som hadde med seg sine egne guder, i Samaria (2 Kong 17,24-34). For jødene var derfor samaritanerne et blandet og urent folk. Senere i Johannesevangeliet blir Jesus anklaget av dem som ville gi ham et dårlig omdømme: ”Har vi ikke rett når vi sier at du er samaritan og har en ond ånd i deg?” (Joh 8,48)

Samaritanerne på sin side hadde vanskelig for å godta jødene (Joh 4,8). Den gamle motsetningen mellom dem ble enda verre omkring 128 f. Kr. da den jødiske lederen Johannes Hyrkanus ødela tempelet som samaritanerne hadde bygd på sitt helligsted på fjellet Garisim. I hvert fall en gang ble Jesus nektet å komme inn i en samaritansk by fordi han var underveis til Judea (Luk 9,52). Uviljen mot samkvem kom fra begge sider.

Jesus gjør det til sitt eget valg å dra gjennom Samaria. Han når lenger ut enn til sitt eget folk. På den måten viser han oss at når vi isolerer oss fra dem som er annerledes og bare forholder oss til folk som er som oss selv, da påfører vi oss selv en fattigdom. Det er i møte med dem som er forskjellig fra oss, at vi vokser.

- Hva betyr det for meg og mitt trosfellesskap å ”måtte reise gjennom Samaria”?
- Hva har min kirke gjort for å møte andre kirkesamfunn, og hva har kirkene lært av hverandre?

Bønn

Du som er Gud for alle folk,

lær oss å gå gjennom Samaria

for å møte våre søsken fra andre kirker.

Lær oss å gå med åpent sinn

så vi kan lære av alle de andre kirkene og kulturene.

Vi bekjenner at du er enhetens kilde.

Gi oss det enhetens fellesskap som Kristus ville se blant oss. Amen.

Andre dag: Anklage

Sliten etter vandringen, satte Jesus seg ned ved kilden (Joh 4,6)

1 Mos 29,1-14

Jakob og Rakel ved brønnen.

Salme 137

Hvordan kan vi synge Herrens sanger på fremmed jord?

1 Kor 1,10-18

noen av dere sier: «Jeg holder meg til Paulus», mens andre sier «til Apollos».

Joh 4,5-6

Jesus var sliten etter reisen.

Jesus hadde vært i Judea før han møtte den samaritanske kvinnen. Fariseere hadde begynt å spre rykter om at Jesus dømte flere disipler enn Johannes. Kanskje hadde dette skapt spenninger. Kanskje dette var årsaken til at Jesus hadde reist fra Judea.

Når de kommer til brønnen, bestemmer Jesus seg for å stanse. Han var sliten etter reisen. Kanskje var han også trett av ryktene fra fariseerne. Mens han hvilte, kom det en samaritansk kvinne for å hente vann i brønnen. Dette skjedde ved Jakobs brønn, et sted fullt av symbolikk i liv og tro for Bibelens folk.

En samtale om hellige steder starter mellom kvinnen og Jesus. ”Skal vi tilbe Gud på dette fjellet eller i Jerusalem?” spør hun. Jesus svarer: ”Verken på dette fjellet eller i Jerusalem. ... de sanne tilbedere skal tilbe Far i ånd og sannhet” (Joh 4,21-24).

Fremdeles hender det at forholdet mellom kirkene mer preges av diskusjon og konkurranse enn av at de søker sammen mot enhet og fellesskap. Dette har vi sett i Brasil i den senere tid. Menigheter skryter av sine egne fortrinn og fremhever hvilke fordeler de får som blir medlemmer. Noen tenker at jo større kirken er, desto flere medlemmer har den, og jo større makt den får, desto nærmere kommer de til Gud. Og så holder de frem seg selv som de sanne tilbedere. Som et resultat av dette er det kommet til håndgemeng og mangel på respekt for andre religioner og tradisjoner. Den slags konkurrerende markedsføring skaper mistro kirkene imellom, og kristendommen mister troverdighet i befolkningen. Når konkurransen øker, blir de ”andre” menighetene fienden.

Hvem er de sanne tilbedere? Sanne tilbedere tillater ikke at konkurranselogikken – hvem som er bedre og hvem som er dårligere – får infisere troen. Vi trenger ”brønner” å hvile oss ved så vi kan komme bort fra krangel, konkurranse og vold. Vi trenger steder der vi kan lære at sanne tilbedere tilber ”i ånd og sannhet.”

- Hva er hovedårsaken til at kirkene våre konkurrerer med hverandre?
- Klarer vi å finne en felles ”brønn” der vi kan slå oss ned og hvile fra uenighet og konkurranse?

Bønn

Nådige Gud,

ofte velger kirkene å konkurrere med hverandre.

Tilgi oss vårt hovmod.

Vi er trette av å måtte være først og best.

La oss få hvile ved brønnen.

Gi oss forfriskning med enhetens vann som vi henter fra vår felles bønn.

La din Ånd, som svevde over kaosvannene, gi oss enhet i vår ulikhet.

Amen.

Tredje dag

Oppgjør

”Jeg har ingen mann” (Joh 4,17)

2 Kong 17,24-34

Samaria beseiret av assyrerne.

Salme 139,1-12

”Herre, du ransaker meg og vet – ”

Rom 7,1-4

” Gjennom Kristi kropp er dere døde for loven.”

Joh 4,16-19

”Jeg har ingen mann.”

Den samaritanske kvinnen svarer Jesus: ”Jeg har ingen mann”. Tema for samtalen er nå blitt kvinnens ekteskapelige liv. Det har vært et skifte i innholdet for samtalen – fra vann til mann. Jesus sier til henne: ”Gå og hent mannen din og kom så hit” (Joh 4,16), men Jesus vet at hun har hatt fem menn, og at mannen hun har nå, ikke er hennes ektemann.

Hvordan er egentlig denne kvinnens livssituasjon? Hadde hennes ektemenn krevd skilsmisse? Var hun enke? Hadde hun barn? Slike spørsmål reiser seg naturlig når vi arbeider med denne fortellingen. Imidlertid ser det ut som om Jesus er interessert i en annen dimensjon i kvinnens situasjon. Han vet om hennes liv, men er likevel åpen mot henne og vil møte henne. Jesus insisterer ikke på å tolke svaret hennes moralistisk, for han vil lede henne videre. På grunn av dette forandres kvinnens holdning til Jesus. Nå er det som om hindringene fra kulturelle og religiøse forskjeller blekner og blir borte så det kan bli plass til noe mye viktigere: Et møte i tillit. Det er som om Jesus gjennom sin oppførsel lar oss åpne nye vinduer og stille nye spørsmål, spørsmål som utfordrer holdninger der kvinner blir foraktet og marginalisert. Det er spørsmål om forskjeller vi lar stå i veien for den enheten vi søker og ber om.

- Hva slags syndige strukturer kan vi avsløre i våre egne fellesskap?
- Hvilken plass og rolle har kvinnene i våre kirker?
- Hva kan kirkene våre gjøre for å hindre vold, særlig for å få slutt på vold mot kvinner og jenter?

Bønn

Å, du som står bakom alle ting,
hvordan skulle vi kunne kalle deg ved et annet navn?
Hva slags sang kunne synges for deg? Ord kan ikke beskrive deg.
Hvilken ånd kan fatte deg? Nei, visdom kan ikke forstå deg.
Du alene er utsigelig, alt som er sagt, har kommet fra deg.
Du er ufattelig, alt som er tenkt, har kommet fra deg.
All skapningen forkynner deg,
de som kan snakke, og de som er stumme.
Alle lengter etter deg, alle sukker og trakter etter deg.
Alt som eksisterer, ber til deg.
Hver skapning som kan betrakte ditt skaperverk,
lar en stille lovsang stige opp til deg.
Ha miskunn med oss, du som er bakom alle ting.
Hvordan skulle vi kunne kalle deg med et annet navn?
Amen.

Etter Gregor av Nazianz (330-390)

Fjerde dag

Forsakelse

Kvinnen lot nå vannkrukken sin stå (Joh 4,28)

1 Mos 11,31-12,4

Salme 23

Apg 10,9-20

Joh 4,25-28

Gud vil gjøre Abram til et stort folk og en velsignelse.

Herren er min hyrde.

“Det som Gud har sagt er rent, må ikke du kalle urent.”

Kvinnen lot nå vannkrukken sin stå.

Møtet mellom Jesus og den samaritanske kvinnen viser hvordan samtalen med en fremmed, en som er annerledes og uvanlig, kan være livgivende. Hvis kvinnen hadde fulgt reglene i sin kultur, ville hun ga trukket seg tilbake da Jesus nærmet seg brønnen. Men på den dagen fulgte hun av en eller annen grunn ikke de etablerte reglene. Både hun og Jesus brøt med det konvensjonelle mønsteret for oppførsel. Ved slik å bryte ut, viser de oss at det er mulig å skape nye relasjoner.

Da Jesus hadde fullført sin gudgitte oppgave, lot den samaritanske kvinnen vannkrukken stå. Det betyr at hun ville komme seg videre i livet. Hun var ikke bundet til den rollen som var lagt på henne av samfunnet. I Johannesevangeliet er hun den første som sier at Jesus er Messias. Det er nødvendig å ”stå frem” for dem som gjerne vil bli sterkere og klokere i troen.

Når kvinnen lar vannkrukken stå igjen, er det et signal om at hun har funnet en større gave og et større gode enn vannet hun kom for å hente, og en bedre plass i samfunnet. Hun anerkjenner den store gaven denne fremmede jøden, Jesus, vil gi henne.

Det er vanskelig for oss å finne verdien i, enn si å anerkjenne som godt eller hellig, noe som er ukjent for oss og som til og med tilhører andre. Men det å anerkjenne gaver som tilhører andre, og se dem som gode og hellige, er et nødvendig skritt mot den synlige enheten vi leter etter.

- Hva for slags ”vannkrukker” er det Jesus vil vi skal la stå?
- Hvilke vanskeligheter er det som hindrer oss i å gjøre det?

Bønn

Kjære gode Gud,

hjelp oss å lære av Jesus og den samaritanske kvinnen

at møtet med en annen kan åpne oss for nye nådens horisonter.

Hjelp oss å bryte gjennom våre begrensninger og favne nye utfordringer.

Hjelp oss å trosse frykt og følge kallet fra din Sønn.

Vi ber i Jesu Kristi navn.

Amen.

Femte dag

Budskap

Du har ikke noe å dra opp vann med, og brønnen er dyp (Joh 4,11)

1 Mos 46,1-7

Jakob trenger ikke være redd for å dra til Egypt.

Salme 133

Hvor godt og vakkert det er når brødre bor sammen!

Apg 2,1-11

Pinsedag.

Joh 4,7-15

Du har ikke noe å dra opp vann med, og brønnen er dyp!

Jesus trengte hjelp. Etter en lang marsj blir han sliten. Utkjørt i middagsheten er han både sulten og tørst (Joh 4,6). Dessuten er Jesus fremmed på stedet. Han befinner seg på fremmed jord, og brønnen tilhører kvinnens folk. Jesus er tørst, og den samaritanske kvinnen påpeker at han ikke har noe å dra opp vann med. Han trenger vann. Han trenger hjelp av henne. Alle trenger hjelp!

Mange kristne tror at de alene har alle svarene, og de trenger ingen hjelp fra andre. Vi mister en hel masse hvis vi holder fast ved det perspektivet. Ingen av oss kan på egen hånd nå ned i dypet av Guds brønn. Men samtidig krever troen at vi graver oss dypere ned i mysteriet. Det kan vi ikke gjøre alene. Vi trenger hjelp fra våre kristne søstre og brødre. Bare da kan vi nå dybdene i Guds mysterier.

Et felles trekk i vår tro, uansett hvilken kirke vi tilhører, er at Gud er et mysterium langt utenfor vår fatteevne. Når vi søker enhet mellom kristne, må vi erkjenne at ingen menighet eller kirke har alle midlene som trengs for å nå ned i guddommens dype vann. Vi trenger vann. Vi trenger hjelp. Alle trenger hjelp! Jo mer vi vokser i enhet, deler våre bøtter og skjøter våre tau, desto lenger kan vi komme ned i Guds brønn.

Brasiliansk folketradisjon lærer oss å hente visdom fra de eldre, men også fra uskyldige og nysgjerrige barn. Når vi begynner å forstå at vi trenger hverandre, blir vi åpne for å lære av hverandre liksom barn. Og det er slik Guds rike åpnes for oss (Matt 18,3). Vi må gjøre som Jesus gjorde. Vi må ta initiativet til å tre inn i ukjent land der vi er fremmede, og vi må pleie ønsket om å lære av det som er annerledes.

- Kan dere huske situasjoner der deres egen kirke har hjulpet en annen kirke – eller har fått hjelp fra en annen kirke?
- Har deres egen kirke motforestillinger mot å ta imot hjelp fra en annen kirke? Hvordan kan dere gjøre noe med slike motforestillinger?

Bønn

Gud, du som er kilden med det levende vann,
hjelp oss å forstå at om vi skjøter våre taustumper,
kan bøttene våre komme mye dypere ned i din guddommelige kilde!
La oss våkne så vi kan se hvor sant det er at de andres gaver
er et uttrykk for ditt uutgrunnelige mysterium.
Og gjør det slik at vi kan sitte sammen ved brønnen
i fellesskap og fred og drikke av ditt vann som forener.
Det ber vi om i din Sønns, Jesu Kristi navn,
han som ba den samaritanske kvinnen om vann da han var tørst.
Amen.

Sjette dag

Handling

Jesus sa: Det vannet jeg vil gi, blir i ham

en kilde med vann som veller fram og gir evig liv. (Joh 4,14)

2. Mos 2,15-22

Moses ved brønnen i Midjan.

Salme 91

«Min tilflukt og min borg, min Gud som jeg setter min lit til!»

1 Joh 4,16-21

Den fullkomne kjærligheten driver frykten ut.

Joh 4,11-15

En kilde med vann som veller fram og gir evig liv.

Samtalen som begynner med at Jesus ber om vann, blir til en samtale der Jesus lover å gi vann. Senere i det samme evangeliet ber Jesus igjen om noe å drikke. "Jeg er tørst," sier han fra korset. Og på korset blir Jesus den lovede kilden ved vannet som renner fra såret i hans side. Vi får dette vannet, livet fra Jesus, i dåpen, og det blir til vann og liv som veller frem i oss for å bli gitt og delt med andre.

Her er et vitnesbyrd om en brasiliansk kvinne som drakk av dette vannet slik at det ble en kilde i henne:

Sykepleier søster Romi fra Campo Grande var pastor i en pinsemenighet. En søndag kveld var det i nabolaget til Romi en 16 år gammel innfødt jente, Semei, som helt alene fødte et barn. Hun ble funnet blødende på gulvet i den fattigslige hytta. Søster Romi tok henne med til sykehuset. Det ble undersøkt omkring Semeis familie. De ble funnet, men de ville ikke ha noe med henne å gjøre. Semei og barnet hadde ikke noe hjem å komme til. Så tok søster Romi dem med seg hjem til sin egen enkle bolig. Hun kjente ikke Semei, og fordømmene er store mot innfødte i Campo Grande. Semei fortsatte å ha helseproblemer, men takket være søster Romis raushet skjedde det at rausheten kom frem også hos andre naboer. En annen ung mor, en katolikk som het Veronica, ammet Semeis barn ettersom Semei ikke var i stand til å gjøre det selv. Semei kalte sønnen Lukas Nataniel. Etter hvert kunne hun reise fra byen og fikk bo på en gård. Men Semei kunne ikke glemme all den godheten hun hadde fått hos søster Romi og naboene hennes.

Vannet som Jesus gir, vannet som søster Romi hadde fått i dåpen, ble en kilde i henne som ble til liv for Semei og gutten hennes. Og gjennom Romis raushet og godhet ble dette dåpsvannet også en kilde i livet til naboene. Når dåpens vann slik veller frem, kan det også bli et økumenisk vitnesbyrd om kristen kjærlighet, en forsmak på det evige liv som Jesus har gitt løfte om.

Slike handlinger som alminnelige mennesker kan gjøre, trenger vi for at fellesskapet skal vokse. De er vitnesbyrd om evangeliet og er svært viktige for økumeniske relasjoner.

- Hvordan tolker dere Jesu ord om at vi gjennom ham kan bli "en kilde med vann som veller frem og gir liv"?
- Hvor har dere sett kristne som er blitt kilder med levende vann for dere og for andre?
- I hvilke situasjoner skulle kirkene tale med en røst i det offentlige rom for å være kilder med levende vann?

Bønn

Treenige Gud,

hjelp oss å følge Jesu eksempel og bli vitner om din kjærlighet.

Gi oss å bli redskap for rettferd, fred og solidaritet.

La din Ånd drive oss til konkrete handlinger som fører til enhet.

La veggene mellom oss forvandles til broer.

Vi ber i Jesu Kristi navn i Den hellige Ånds samfunn. Amen.

Syvende dag   Samtale

”La meg få drikke” (Joh 4,7)

<i>4. Mos 20,1-11</i>	<i>Israelittene ved Meriba.</i>
<i>Salme 119,10-20</i>	<i>”Jeg glemmer ikke dine ord.”</i>
<i>Rom 15,2-7</i>	<i>”Må Gud ... hjelpe dere alle til å vise enighet.”</i>
<i>Joh 4,7-15</i>	<i>”La meg få drikke.”</i>

Som kristne burde vi være trygge på at det å treffe andre og utveksle erfaringer med dem, selv om de tilhører andre religiøse tradisjoner, kan forandre oss og hjelpe oss til å nå dypet i brønnen. Går vi i møte med dem som er fremmede for oss, med ønske om å få drikke av deres brønn, åpner de oss for det Guds under som vi forkynner.

Under ørkenvandringen var Guds folk uten vann, Da sendte Gud Moses og Aron for å skaffe vann fra klippen. Slik kan Gud ofte møte våre behov gjennom andre. Når vi ber til Herren i vår nød, slik den samaritanske kvinnen ba Jesus: ”Herre, gi meg dette vannet,” da har kanskje Herren allerede svart på våre bønner ved å utstyre naboene med det vi ber om. Da må vi bare vende oss til dem og si: ”La meg få drikke.”

Noen ganger ligger svaret på våre behov allerede i livet og velviljen til folk omkring oss. I språket til guarani-folket i Brasil finnes det ikke noe ord som svarer til ”religion” - i betydningen noe som er adskilt fra resten av livet. Det uttrykket de vanligvis bruker, betyr ordrett ”vårt gode levesett” (ñande reko katu). Uttrykket handler om hele det kulturelle systemet som også omfatter religion. Derfor er religion en del av guarani-folkets kulturelle system, akkurat som deres tenkemåte og væremåte (teko). Det referer til alt som forbedrer og utvikler samfunnet og fører til ”det gode levesettet” (teko katu). Guarani-folket minner oss om at kristendommen først ble kalt ”Veien” (Apg 9,2). ”Veien” eller ”vårt gode levesett” er Guds måte å skape samklang og harmoni mellom alle deler av livet.

- Hvordan er dere blitt beriket i forståelsen og erfaringen av Gud gjennom møtet med andre kristne?
- Hva kan kristne menigheter lære av urfolks visdom og av andre religiøse tradisjoner der hvor dere bor?

Bønn

Livets Gud, du som bryr deg om alt du har skapt og kaller oss til rettferdighet og fred,
la vår trygghet komme fra respekt og ikke fra våpen,
la vår kraft være kjærlighet og ikke vold,
la vår rikdom handle om å dele og ikke om penger,
la vår vei handle om rettferd og ikke om ambisjoner,
la vår seier komme av tilgivelse og ikke av hevn,
la vår enhet bestå i et sårbart vitnesbyrd og ikke i jakt etter makt,
la oss åpent og tillitsfullt forsvare verdigheten til alt du har skapt
og dele vårt brød i solidaritet, rettferd og fred, nå og alltid.
Dette ber vi om i Jesu navn, han som er din hellige Sønn og vår bror,
han som til og med var et offer for vår vold, men selv fra korset tilga oss alle. Amen

(Etter en bønn fra en økumenisk konferanse i Brasil med målsetting om å få slutt på fattigdom som et første skritt på veien til fred gjennom rettferdighet.)

Åttende dag

Vitnesbyrd

Mange kom til tro på grunn av kvinnens ord da hun vitnet
(Joh 4,39)

2 Mos 3,13-15

Moses ved den brennende busk.

Salme 30

Du ga meg liv på nytt da jeg var i graven.

Rom 10.14-17

Hvor vakre de er, føttene til dem som bringer godt budskap!

Joh 4,27-30.39-40

Mange kom til tro på grunn av kvinnens ord da hun vitnet.

Med et forvandlet hjerte går den samaritanske kvinnen ut i tjeneste. Hun forteller folk at hun har funnet Messias. Mange kom til tro på Jesus ”på grunn av kvinnens ord da hun vitnet” (Joh 4,14). Kraften i hennes vitnesbyrd kom av at livet hennes ble forvandlet gjennom møtet med Jesus. Takket være sin åpne holdning oppdaget hun ”en kilde med levende vann som veller frem til evig liv” (Joh 4,14) i den fremmede.

Misjon er et kjerneelement i den kristne tro. Alle kristne er kalt til å kunngjøre Herrens navn. Til noen misjonærer sa pave Frans: ”Hvor du enn måtte gå, så vil det være godt for deg å tenke at Guds Ånd alltid kommer dit før oss.” Misjon er noe annet enn å samle proselytter. De som virkelig gjør Jesus kjent, er de som møter andre mennesker med kjærlighet. De er åpne for å lære av de andre og respekterer forskjeller. Vårt misjonsoppdrag krever at vi lærer å drikke av det levende vannet uten å legge beslag på kilden. For det er ikke vår kilde. Men vi får liv fra kilden, kilden med levende vann som Kristus gir oss.

Misjon er et arbeid som består av vitnesbyrd i både ord og handling. Vi skal leve i det vi forkynner. Den tidligere brasilianske erkebiskopen Helder Camara sa en gang at mange er blitt ateister fordi de er blitt desillusjonert av troens folk som ikke praktiserer det de forkynner. Den samaritanske kvinnen ga et vitnesbyrd som fikk folk i nabolaget til å tro på Jesus fordi de så sammenhengen mellom hennes ord og forvandlingen av hennes liv.

Hvis våre ord og vårt vitnesbyrd er ekte, vil verden høre det og tro. ”Hvordan kan de tro på en de ikke har hørt om?”

- Hva er forholdet mellom enhet og misjon?
- Kjenner dere folk i lokalsamfunnet med en livshistorie som vitner om enhet og fellesskap?

Bønn

Gud, fra deg kommer livets vann.

Gjør oss til vitner om enhet og fellesskap gjennom våre ord og vårt liv.

Hjelp oss å forstå at det ikke er vi som eier brønnen,

og gi oss visdom til å glede oss over hverandres tro og nådegaver.

Forny vårt hjerte og våre liv slik at vi kan bli ekte bærere av det gode budskap.

Hjelp oss alltid å møte den andre som om vi møter deg.

Vi ber i din Sønns Jesu Kristi navn i den Hellige Ånds samfunn.

Amen

Økumeniske forhold i Brasil

Den økumeniske bevegelsen i Brasil sprang ut av erfaringen fra mellomkirkelig samarbeid mellom forskjellige protestantiske misjonsorganisasjoner som har hatt virksomhet i landet siden 1800-tallet. Oppmuntret av det protestantiske samarbeidet tok den presbyterianske presten Erasmo Braga initiativ til både Evangelisk allianse og Kristen innsats. Begge disse institusjonene hadde en målsetting om å skape enhet og fellesskap mellom forskjellige protestantiske grupper og samarbeid om evangelisering og utdanning. Disse organisasjonene var også bevisste på å ta vare på det republikanske prinsippet om religiøs likeverd.

Den evangeliske kongressen i Panama 1916⁷ som handlet om mellomkirkelig samarbeid om misjon i Latin-Amerika, ble en markant styrking av initiativene til samarbeid. Etter Panama-kongressen ble Den brasilianske samarbeidskomiteen opprettet. Den samlet nitten ulike kirkelige fellesskap: kirker, misjonsselskap og andre evangeliske organisasjoner.

I 1934 ble Brasils evangeliske allianse (CEB) dannet for å fremme den økumeniske bevegelse. CEB spilte senere en viktig rolle ved å støtte opp under målsettingen til Kirkenes Verdensråd. De brasilianske kirkene som deltok ved opprettelsen av CEB, var Metodistkirken, Den episkopale kirke og Den presbyterianske kirke. Den evangelisk-lutherske kirke i Brasil sluttet seg til CEB i 1959, fulgt av 'Foursquare Gospel Church' i 1963 og pinsekirken 'Brasil for Kristus' i 1968.

Misjon var en viktig sak for CEB. Det førte til opprettelsen av et mellomkirkelig råd med oppgave å koordinere misjonsarbeidet til de forskjellige misjonsorganisasjonene for å unngå dobbeltarbeid og konkurranse mellom ulike organisasjoner og kirker.

En annen velkjent del av arbeidet i CEB⁸ var rundskrivene de sendte ut om sosial problematikk i Brasil. De pekte på behovet for jord-reform, forbedret utdanning, leseopplæring og krisehåndtering.

Kirkelige ungdomsbevegelser spilte en viktig rolle i disse forsøkene på å komme til rette med Kirkens sosialetiske ansvar i det brasilianske samfunnet. En viktig begivenhet som var med på å styrke disse initiativene, var Verdenskonferansen for kristen ungdom i Oslo sent på

---

⁷ Kongressen i Panama ble holdt i protest mot den internasjonale misjonskonferansen i Edinburgh 1910, som ikke inviterte noen misjonsorganisasjoner med virksomhet i Latin-Amerika fordi noen av dem vervet medlemmer fra andre kristne i regionen. Hans-Jürgen Prien skriver i sin omtale av Panamakongressen at den markerte slutten for de mest entusiastiske protestantiske misjonsvirksomhetene i Latin-Amerika. Kongressen satte i gang en kritisk refleksjon omkring protestantisk misjon i en hovedsaklig romersk-katolsk sammenheng (TIEL, 1998, s 43). Denne kongressen førte også til mange regionale konferanser hvor en diskuterte misjonssamarbeid i Latin-Amerika.

⁸ CEB deltok på de latin-amerikanske evangeliske konferansene (CELA). Den viktigste av dem var CELA II, som ble holdt i Lima i 1961. Da deltok 220 representanter for 34 latin-amerikanske kirkesamfunn. Limakonferansen førte til at en opprettet Kommisjonen for evangelisk kristen utdanning i Latin-Amerika (CELADEC) og Kommisjonen for kirke og samfunn i Latin-Amerika (ISAL). Særlig den siste fikk stor betydning for organiseringen av økumeniske tiltak i Brasil

1940-tallet. På denne konferansen ble brasiliansk ungdom kjent med nye bibelske og teologiske perspektiver fra Europa og USA.

Det at unge brasilianere tok større del i internasjonale kristne ungdomsbevegelser, slik som Universal Federation of Student Christian Movements (WSCF), ble en viktig faktor i utviklingen av en sosialetisk teologi, "Social Gospel". Det ble etter hvert organisert lesesirkler der de leste og tolket bibeltekstene i den sosiale konteksten de levde i. Slik ble de i stand til å forholde seg til og engasjere seg i sin sosiale virkelighet. Når disse gruppene påpekte saker som angikk sosiale og økonomiske konflikter, ble kirkene tvunget til å ta dem opp. Denne gjæringsprosessen ble forsterket av innflytelsen fra den amerikanske teologen Richard Schull. Han var en pioner i å formulere en revolusjonsteologi. En annen viktig impuls var innflytelsen fra franske katolske prester som ønsket å leve sammen med de fattige. De ble en inspirasjonskilde for mange unge kristne i Brasil. Utfordringen var å skape en teologi som i sin tenkning både inkorporerer brasiliansk kultur og brasilianske samfunnsproblemer.

Et skritt videre ble tatt i 1954 da det ble opprettet en avdeling for Kirkens sosiale ansvar i CEB. Målet for denne avdelingen var å studere hvilken betydning troen har på et nasjonalt nivå og å evaluere sosialt arbeid og evangelisering i en sosial og politisk kontekst. Dette førte til fire nasjonale konferanser som skulle forsøke å forstå den virkeligheten landet befant seg i og finne planer og muligheter sett fra en protestantisk synsvinkel.

Emnene som ble dekket i disse fire konferansene, var *Kirkens sosiale ansvar* (1955), *En undersøkelse av kirkens sosiale ansvar* (1955), *Kirkens tilstedeværelse i nasjonens utvikling* (1960) og *Jesus Kristus og den brasilianske revolusjonsprosess* (1962). Ved den tredje og fjerde konferansen begynte en å se en åpning til dialog med de romersk-katolske som også kom sammen for å diskutere landets sosiale og politiske problemer.

Utviklingen av den økumeniske bevegelsen på 1950- og 60-tallet var preget av et kritisk perspektiv på de vanlige modellene for økonomisk utvikling. Begrepene *utvikling* og *industrialisering* ble brukt for å rettferdiggjøre opphopningen av rikdom hos de få mens flertallet i befolkningen ble nektet tilgang til varene som ble produsert eller rikdommen de skapte. Inspirert av de fire konferansene begynte det økumeniske fokuset på misjon og sosial forandring å gi gjenlyd også i den romersk katolske kirke. En av kirkens publikasjoner skrev om noen av resultatene. Det teologiske arbeidet med kirkens sosiale ansvar bidro derfor til å utvikle den økumeniske bevegelsen som et prosjekt for enhet mellom kirker som tar vare på både evangelisering og sosialt engasjement.

I årene som fulgte militærkuppet i 1964, ble CEB litt etter litt demontert. Men det økumeniske arbeidet som organisasjonen hadde fremmet, ble ikke helt borte. Et resultat av Annet Vatikankonsil var at den romersk katolske kirke i Brasil åpnet for dialog med andre kristne og stadig ble mer oppmerksom på kirkens sosiale ansvar. Ansikt til ansikt med den politiske undertrykkelsen ble de læremessige forskjellene mellom kirkene av mindre betydning. Det viktigste var de presserende sosiale problemene Brasils befolkning sto overfor. Dette var med på å gi den økumeniske bevegelsen ny kraft.

Under det militære diktaturet begynte økumeniske grupper av protestanter og romerske katolikker, noen ganger også med ikke-kristne deltakere, å holde frem menneskerettigheter,

fordømme tortur og strebe etter demokratisk åpenhet. Disse økumeniske gruppene ga styrke til andre grupper og prosjekter som arbeidet for å fremme sosiale verdier knyttet til menneskerettighetene. Dette er bakgrunnen for prosjektet *Brasil Nunca Mais* (Brasil aldri igjen) som ble utviklet i samarbeid mellom Kirkenes Verdensråd og Sao Paulo erkebispedømme i 1980-årene. Prosjektet ble ledet av den presbyterianske presten Jamie Wright og erkebiskopen av Sao Paulo, Dom Paulo Evaristo Cardinal Arns. Prosjektet forsøkte å hindre at bevismateriale om politisk kriminalitet skulle bli destruert ved slutten av militærdiktaturet. Prosjektet samlet også informasjon om tortur som ble utført under den politiske undertrykkelsen. Det var håp om at avsløringen av brudd på menneskeretter som militæret hadde gjort, skulle ha en oppdragende rolle for det brasilianske samfunnet.

Særskilte situasjoner med undertrykkelse og saker om menneskeretter har fortsatt en sentral plass i den økumeniske bevegelse i Brasil. Derfor er det viktig å kaste lys over teologiske bidrag fra ulike kirkesamfunn som ble identifisert med den økumeniske bevegelsen. For eksempel har økumenisk samarbeid i bibelforskningen drevet frem diskusjonen om kvinners situasjon i samfunnet og i kirken.

Fra 1975 begynte ledere fra Den romersk-katolske kirke, Den evangelisk-lutherske kirke i Brasil, Den episkopale anglikanske kirke og Metodistkirken å se på muligheten for å opprette et nasjonalt kirkeråd. Denne visjonen ble virkelighet i 1982 da Det nasjonale kirkerådet, CONIC, ble stiftet. For hele den økumeniske bevegelsen i Brasil representerer Det nasjonale kirkerådet økumenikkens institusjonelle karakter ved at den tilskynder levende kontakter mellom medlemskirkene. Blant sine mange oppgaver har CONIC en utfordring i å få kirkene til å legge inn en økumenisk dimensjon på alle områder i sin pastorale aktivitet.

I Brasils komplekse religiøse situasjon søker CONIC å fremme dialog mellom kirkene og andre religioner. Midt i en voksende religiøs intoleranse er CONIC involvert i tallrike diskusjonsfora som forsøker å dempe trykket fra religiøs fundamentalisme. Rådet har tatt en ledende rolle i debatten om forholdet mellom kirke og samfunn der det særlig blir diskutert om behovet for regulering av forholdet mellom staten og sivile samfunnsorganisasjoner. Når det til tider er konflikt mellom religiøse grupper og bevegelser som identifiserer seg med kampen for menneskeretter, har CONIC arbeidet med å anlegge teologiske synsvinkler på forskjellige oppfatninger i samfunnet.

En av de viktigste oppgavene for CONIC er arbeidet med den årlige feiringen av Bønneuken for kristen enhet. Rådet har også støttet tre fastekampanjer som den katolske biskopskonferansen har satt i gang. De ble arrangert på økumenisk basis i årene 2000, 2005 og 2010. Den fjerde økumeniske fastekampanjen skal arrangeres i 2016.

Det er viktig å få frem i lyset at den brasilianske økumeniske bevegelsen omfatter et stort antall grupper og organisasjoner. Vi kan nevne den brasilianske gren av Det latin-amerikanske kirkeråd (CLAI), Senteret for bibelforskning (CEBI) og Det økumeniske servicesenter for evangelisering og grunnutdannelse (CECEP). I tillegg må vi ta med organer som Økumenisk samordningsservice (CECE) og Koinonia – økumenisk tjeneste og nærvær. Disse organene møter også som *Act forum Brasil* der de viktigste strategiene for den nasjonale økumeniske bevegelsen blir drøftet og bestemt. Det er også en bevegelse som kaller seg De kristne kirkers brorskap (Forsoningens hus). Denne bevegelsen inviterer til

studiekurs og møter mellom kirker, forlag og universitet. Vitnesbyrdet om vår enhet blir synlig gjennom forskjellige erfaringer der vi forsøker å forvandle strukturer, som skaper vold og fjerner oss fra Guds rike som består i rettferdighet og fred (Rom 14,17).

Bønneuken for kristen enhet

Tema 1968-2015

I 1968 begynte en å bruke materiale som var forberedt i fellesskap av Kirkenes Verdensråds Faith and Order -komité og Det pavelige råd til fremme av kristen enhet.

- 1968 Til pris og ære for hans herlighet (Ef 1,14)
- 1969 Kalt til frihet (Gal 5,13)
(Forberedelsesmøte i Roma, Italia)
- 1970 Vi er Guds medarbeidere (1 Kor 3,9)
(Forberedelsesmøte i klosteret Niederaltaich, DDR)
- 1971 ...og Den Hellige Ånds samfunn (2.Kor 13,13)
- 1972 Et nytt bud gir jeg dere (Joh 13,34)
(Forberedelsesmøte i Genève, Sveits)
- 1973 Herre, lær oss å be (Luk 11,1)
Forberedelsesmøte i klosteret Montserrat i Spania
- 1974 For at hver tunge skal bekjenne: Jesus Kristus er Herre (Fil 2,1-13)
Forberedelsesmøte i Genève, Sveits
- 1975 Guds mål: Å sammenfatte alt i Kristus (Ef 1,3-10)
Materiale forberedt av en australsk gruppe. Møte i Genève i Sveits
- 1976 Vi skal bli ham lik (1 Joh 3,2) eller: Kalt til å bli det vi er.
Materiale forberedt av en Karibisk kirkekonferanse. Møte i Roma, Italia
- 1977 Sammen holde ut i håp (Rom 5,1-5)
Materiale forberedt i Libanon, midt under borgerkrigen. Møte i Genève, Sveits.
- 1978 Ikke lenger fremmede (Ef 2,13-22)
Materiale forberedt av en økumenisk gruppe i Manchester, England
- 1979 Tjen hverandre til Guds ære (1 Pet 4,7-11)
Materiale forberedt i Argentina. Møte i Genève, Sveits.
- 1980 La ditt rike komme (Matt 6,10)
Materiale forberedt av en økumenisk gruppe i Berlin, DDR. Møte i Milano, Italia.
- 1981 En Ånd - mange gaver - ett legeme (1 Kor 12,3b-13)
Materiale forberedt av Greymoor Fathers, USA. Møte i Genève, Sveits.
- 1982 Må alle finne sitt hjem i deg, å Herre. (Sal 84)
Materiale forberedt i Kenya. Møte i Milano, Italia.
- 1983 Jesus Kristus - verdens liv (1 Joh 1,1-4)
Materiale forberedt av en økumenisk gruppe i Irland. Møte i Céligny (Bossey), Sveits.
- 1984 Kalt til å bli ett ved vår Herres kors (1 Kor 2,2 og Kol 1,20)
Forberedelsesmøte i Venezia, Italia.
- 1985 Fra død til liv med Kristus (Ef 2,4-7)
Materiale forberedt i Jamaica. Møte i Grandchamp, Sveits.
- 1986 Dere skal være mine vitner (Apg 1,6-8)

- Materiale forberedt i Jugoslavia (Slovenia). Møte i Jugoslavia.
- 1987 Forenet i Kristus - en ny skapning (2 Kor 5,17-6,4a)
Materiale forberedt i England. Møte i Taizé, Frankrike.
- 1988 Guds kjærlighet driver frykten ut (1 Joh 4,18)
Materiale forberedt i Italia. Møte i Pinerolo, Italia.
- 1989 Bygge fellesskap: ett legeme i Kristus (Rom 12,5-6a)
Materiale fra Canada. Forberedelsesmøte Whaley Bridge, England.
- 1990 At de alle må være ett ... så verden kan tro (Joh 17)
Materiale fra Spania. Forberedelsesmøte i Madrid, Spania.
- 1991 Lovsyng Herren, alle folkeslag! (Salme 117 og Rom 15,5-13)
Materiale fra Tyskland. Forberedelsesmøte i Rotenburg/Fulda, Vest-Tyskland.
- 1992 Jeg er med dere alle dager ... Gå derfor ut (Matt 28,16-20)
Materiale fra Belgia. Forberedelsesmøte i Brügge, Belgia.
- 1993 Bære Åndens frukt til beste for kristen enhet (Gal 5,22-23)
Materiale fra Zaire. Forberedelsesmøte nær Zürich, Sveits.
- 1994 Guds husfolk: kalt til å være ett i hjerte og sinn (Apg 4,23-37)
Materiale fra Irland. Forberedelsesmøte i Dublin, Irland.
- 1995 Koinonia: Fellesskap med Gud og med hverandre (Joh 15,1-17)
Forberedelsesmøte i Bristol, England.
- 1996 Se, jeg står ved døren og banker (Åp 3,14-22)
Forberedelsesmøte i Lisboa, Portugal.
- 1997 Vi ber dere på Kristi vegne, la dere forsone med Gud. (2 Kor 5,20)
Forberedelsesmøte i Stockholm, Sverige.
- 1998 Ånden kommer oss til hjelp i vår svakhet (Rom 8,14-27)
Forberedelsesmøte holdt i Paris, Frankrike.
- 1999 Han skal bo hos dem som deres Gud, og de skal være hans folk (Åp 21,1-7)
Materiale fra Malaysia. Forberedelsesmøte holdt i Bose-klosteret i Italia.
- 2000 Lovet være Gud, han som har velsignet oss i Kristus (Ef 1,3-14)
Materiale forberedt av Kirkerådet for Midt-Østen. Møte i La Verna, Italia.
- 2001 Jeg er veien, sannheten og livet (Joh 14,1-6)
Materiale forberedt i Romania, møte holdt i Vulcan, Romania.
- 2002 For du er livets kilde (Sal 36,5-6)
Materiale forberedt av Konferansen for Evangeliske kirker i Europa (CEEC) og Konferansen av Kirker i Europa (CEC). Møte holdt nær Augsburg, Tyskland.
- 2003 Vi har denne skatten i leirkar (2 Kor 4,4-18)
Materiale fra kirker i Argentina. Møte i Los Rubios, Spania.
- 2004 Min fred gir jeg dere (Joh 14,23-31; Joh 14,27)
Materiale forberedt av kirker i Aleppo, Syria. Møte i Palermo, Sicilia.
- 2005 Jesus Kristus, kyrkas einaste grunnvoll (1 Kor 3,1-23)
Materiale førebudd av kyrkjer i Slovakia, møte i Piestany, Slovakia
- 2006 Hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem. Matt 18,18-20
Materiale forberedt av kirker i Irland, møte i Prosperous, Kildare County, Irland.
- 2007 Han får døve til å høre og stumme til å tale. (Mark 7,37)
Materiale forberedt av kirker i Sør-Afrika, møte i Faverges, Frankrike
- 2008 Be stadig (1 Tess 5, (12a)13b-18)
Materiale vart førebudd i USA, møte halde i Graymoor, Garrison, USA
- 2009 Sett dem sammen, så de blir til én stav i din hånd. (Esek 37,17)

- Materiale forberedt av kirker i Korea, møte i Marseilles, Frankrike
- 2010 Dere er vitne om dette. (Luk 24,48)
Materiale vart førebudd av ei økumenisk gruppe i Skottland, møte i Glasgow, Skottland.
- 2011 Ett i apostlenes lære og samfunnet, brødsbrytelsen og bønnene (Apg 2,42)
Materiale forberedt av en gruppe kristne ledere i Jerusalem, møte i Saydnaya, Syria
- 2012 Vi skal alle bli omskapt ved vår Herre Jesu Kristi siger. (1 Kor 15,51-58)
Materiale er førebudd i Polen. Møte holdt i Warszawa, Polen
- 2013 Hva krever Gud av oss? (se Mika 6,6-8)
Materiale fra India – møte holdt i Bangalore, India
- 2014 Er Kristus delt? (1 Kor 1,1-17)
Materiale er førebudd i Canada. Møte holdt i Montréal, Canada
- 2015 Jesus sier til henne: La meg få drikke (John 4, 7)
Materiale forberedt i Brasil - møte holdt i São Paulo, Brasil

Noen nøkkelbegivenheter i Bønneukens historie

- Ca 1740 I Skottland var det på denne tiden en Pinsebevegelse med bånd til USA. Vekkelsesbevegelsens budskap omfattet bønner for og med alle kirkesamfunn.
- 1820 Presten James Haldane Stewart gir ut "Hints for the General Union of Christians for the Outpouring of the Spirit"
- 1840 Presten Ignatius Spencer, konvertitt til den Romersk katolske kirke, foreslår "Felles bønn for enhet"
- 1867 Den første Lambeth-konferanse for anglikanske prester fremhever bønn for enhet i innledningen til resolusjonene.
- 1894 Pave Leo XIII oppmuntret til å holde en bønneoktav (8 dager) for kristen enhet i sammenheng med pinse.
- 1908 Presten Paul Watson begynte å markere en Bønneoktav for kristen enhet.
- 1926 Faith And Order bevegelsen begynner å gi ut "Forslag til en bønneoktav for kristen enhet.
- 1935 Abbed Paul Couturier fra Frankrike gjør seg til talsmann for "En verdensomfattende bønneuke for kristen enhet" på inkluderende basis med bønn for "den enhet som Kristus vil ha med de midler som han vil bruke".
- 1958 Unité Chretienne (Lyon i Frankrike) og kommisjonen for Faith and Order i Kirkenes Verdensråd begynner å samarbeide om forberedelse av materiale til Bønneuken.

- 1964 I Jerusalem ba pave Paul VI sammen med patriark Athenagoras Jesu bønn "at de alle må være ett" (Joh 17).
- 1964 Dekretet om økumenikk fra det 2. Vatikankonsil understreker at bønn er sjelen i den økumeniske bevegelse, og oppmuntrer til å holde Bønneuken for kristen enhet.
- 1966 Kommisjonen for Faith and Order i Kirkenes Verdensråd og Sekretariatet til fremme av kristen enhet (nå kjent som Det pavelige råd til fremme av kristen enhet) begynner offisielt med felles forberedelse av materiale til Bønneuken.
- 1968 Første gang materiale forberedt i fellesskap av Faith and Order og Sekretariatet til fremme av kristen enhet blir offisielt brukt til Bønneuken.
- 1975 Første gang materiale som bygger på utkast fra en lokal økumenisk gruppe brukes i Bønneuken.
- 1988 Materialet til Bønneuken ble brukt ved åpningsgudstjenesten til Det kristne råd i Malaysia der de største kristne grupperingene i landet deltar.
- 1994 Teksten for 1996 ble forberedt i samarbeid med KFUK og KFUM
- 2004 Det ble oppnådd enighet om at materialet til Bønneuken for kristen enhet heretter skal publiseres i fellesskap og produseres og utgis i samme format av Kommisjonen for Tro og Kirkeordning (KV) og Sekretariatet til fremme av kristen enhet (Den Katolske kirke).
- 2008 Feiring av 100-årsdagen til Bønneuken for kristen enhet. Forløperen, "Oktaven for kristen enhet", ble første gang markert i 1908.